

KİTAP

2

ÇOCUKLAR TRAFİKTE

Anasınıf & İlkokul 1-2-3

**Trafik
Güvenliği
Eğitimi**

ÇOCUKLAR TRAFİKTE

İÇİNDEKİLER

1. ve 2. Seviye Öğrencilerine Kısaca Bakış.....	1
1. ve 2. Seviyedeki “Çocuklar Trafikte” Modülleri.....	1
Trafik Çarpışma İstatistiklerine Bakış.....	1
Ev Etkinlikleri.....	2
Öğretmenin Ev Etkinlikleri Kaydı.....	2

MODÜL 1: Yollar, Araçlar ve Trafik 3

Etkinlik: Haydi Yürüyüşe Gidelim!.....	4
Etkinlik: Araçlar	10
Modül 1 - Ebeveynler/Bakım Verenler için Bilgiler.....	14
Modül 1 - Ev Etkinliği 1: Sokağımın Gözlem Kaydı	15
Modül 1 - Ev Etkinliği 2: Çevremdeki Dikey İşaretler	17
Modül 1 - Pekiştirme Etkinlikleri.....	19
Ek Ödev 1: Trafik İşaretleri.....	20

MODÜL 2: Dur, Bak, Dinle, Düşün 21

Etkinlik: Dur, Bak, Dinle, Düşün Kuralını Öğrenmek	22
Modül 2 - Sınıf Etkinliği: Yolu Karşıya Geçerken	26
Modül 2 - Pekiştirme Etkinlikleri.....	27
Ek Ödev 2: Trafik İşaretleri.....	28

MODÜL 3: Yaya Güvenliği..... 29

Etkinlik: Güvenli Bir Şekilde Yolu Karşıya Geçmek.....	30
Etkinlik: Kurallar.....	36
Modül 3 - Ev Etkinliği 1: Yaya Güvenliği Alıştırması	39
Modül 3 - Ev Etkinliği 2: Sürücüler Beni Görebilir Mi?.....	41
Modül 3 - Ev Etkinliği 3: Güvende Olmak İçin Kurallar	42
Modül 3 - Pekiştirme Etkinlikleri.....	43
Ek Ödev 3: Trafik İşaretleri.....	44

MODÜL 4: Yolcu Güvenliği 45

Etkinlik: Arabada Sorumlu Bir Yolcu Olmak.....	46
Etkinlik: Otobüste Sorumlu Bir Yolcu Olmak	49
Modül 4 - Ev Etkinliği 1: Güvenli Bir Yolcu Olmak.....	52
Modül 4 - Pekiştirme Etkinlikleri.....	54
Trafik Güvenliği Terimleri Listesi.....	55
Faydalı İnternet Siteleri	56

TEŞEKKÜRLER

“Çocuklar Trafikte” (“Kids On The Move”) projesinin gerçekleştirilmesinde katkıda bulunan okullara, öğretmenlere öğrencilere, ebeveynlere/bakım verenlere teşekkürlerimizi sunarız.

Coburn P S (Melton)
Doncaster Gardens P S
Glenrowan P S
Karingal Heights P S
Keilor Downs P S

Kew P S
Hastings P S
Leongatha P S
Mirboo North P S
Mount Macedon P S

Myrtleford P S
Osborne's Flat P S
Rowville P S
South Gippsland Specialist School
Stanley P S

Swan Hill P S
Tyabb P S
Tyrell College
Woorinen District P S
St Ambrose P S (Woodend)

Bu kitabın taslak materyallerinin uygulanmasında ve geri bildiriminde yardımcı olan DE&T TSE PD Kıdemli Program Geliştirme Uzmanlarına (“Senior Program Officers”), RACV Eğitimcilerine ve Metlink Öğretmenlerine teşekkür ederiz.

“Çocuklar Trafikte,” Victoria Eyaleti Trafik Güvenliği Eğitimi programı aşağıdaki örgütlerin işbirliği ile geliştirilmiştir.

VICTORIA POLICE

Department of
Education & Training

Department
of Infrastructure

Orijinal Kitap Bilgileri:

ISBN 0 7311 9135 8

Developed by GDP Consultancy Pty Ltd and Dynamic Outcomes Pty Ltd
Illustration and design by Viskatoons

© Copyright 2006 Roads Corporation, Victoria, Australia
Published by VicRoads
60 Denmark Street Kew 3101 Australia

Bu yayın Avustralya telif hakları yasalarının ve dünyada geçerli olan ilgili yasaların korunması altındadır. Victoria Eyaletindeki okullarda eğitim amaçlı kullanılması için kopya edilmesi hakkı tanınmıştır. Herhangi bir izinsiz kopyalama, çoğaltma ve sunum durumunda yasal işlem başlatılır.

Trafikte Kazasız Yaşam Derneği (TRAKAYAD), “Çocuklar Trafikte” kitaplarının ve ek materyalinin KKTC eğitim sistemine kazandırılması amacı ile Türkçe’ye çevrilmesi ve yerel koşullara göre uyarlanması için resmi izin sahibidir.

Bu kitap, Kıbrıs Türk Öğretmenler Sendikası’nın desteği ile TRAKAYAD tarafından dilimize çevrilmiştir.

Bu kitap, Telsim’in katkıları ile baskıya hazırlanmış ve bastırılmıştır.

Değerli Öğretmenlerimiz,

“Çocuklar Trafikte” (Trafik Güvenliği Eğitimi Programı) Avustralya’nın Victoria eyaletinde farklı örgütlerin işbirliği ile geliştirilmiş çocukları güvenli ve özgür yol kullanıcıları olmaya hazırlayan değerli bir kaynaktır.

Farklı seviyelerde üç kitapçıktan oluşan “Çocuklar Trafikte,” KKTC eğitim sistemine katkı sağlamak amacıyla Kıbrıs Türk Öğretmenler Sendikası’nın desteği ve Telsim’in katkılarıyla, Trafikte Kazasız Yaşam Derneği tarafından, Türkçeye çevrilmiş ve KKTC Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığınca ilköğretim öğretmenlerine kılavuz kitap olarak dağıtılması uygun görülmüştür.

“Çocuklar Trafikte,” farklı bir ülkeden tercüme yoluyla dilimize kazandırılmış olduğundan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin bugünkü yapısıyla tam bir uyum sağlaması mümkün değildir. Bu nedenle öğretmenler kitapçıkları “farklı ve yenilikçi bir bakış açısı” olarak değerlendirmeli, içerdikleri bilgileri ülkemiz şartlarına uyumlu bir şekilde aktarmaya, etkinlikleri yasa ve tüzüklere uygun olarak, prosedürleri aksatmadan uygulamaya azami dikkat göstermelidirler.

Kitapçıklarda adı geçen ek materyaller düzenlenerek www.trakayad.org/tge sitesinden yayınlanacaktır.

“Çocuklar Trafikte” kitapçıklarında sunulan eğitim içeriğinin toplumumuza faydalı olması dileğiyle,

Trafikte Kazasız Yaşam Derneği
www.trakayad.org

ÇOCUKLAR
TRAFİKTE

1. ve 2. Seviye Öğrencilerine Kısaca Bakış

Bu kitap, anaokul ve ilkököl 1, 2, ve 3. sınıf öğrencilerine yönelik hazırlanmıştır.

Bu Aşamının Önemli Özellikleri:

- Bu gelişim evresinde çocuklar, kendi fiziksel refahlarını, öğrenmelerini, başkalarıyla olan ilişkilerini ve yerel, ulusal ve evrensel toplum düzeyinde kendi bireysel rollerini kavrama ve geliştirme sorumluluğunu kazanmaya başlarlar.
- Davranışları belirgin bir şekilde alışkanlıkları tarafından şekillenir ve zaman zaman da tepkiseldir.
- Çocukların, dürtü kontrollerini geliştirmeleri ve davranışlarını kontrol etmeleri/yönetmeleri, stratejiler geliştirmeleri için yardıma ihtiyaçları vardır.
- Öğrenme birikerek artar. Çocuklar hem gerçek hem de algıya dayalı deneyimleri aracılığı ile öğrenir.
- En temel beceriler, öğrenmeyi yansıtabilme becerisini geliştirme, var olan bilgi ile yeni edinilen bilgi arasında bağ kurabilme, neyin doğru ve uygun, önemli ve faydalı olduğunu anlayabilme ve doğru olmayan, uygunsuz olan her şeyi sorgulamadır.
- Yansıtma için fırsatlar sağlamak, öğrenme kalitesini iletir. Anlama yoluyla öğrenme, hafızaya transferi teşvik etme açısından daha uygundur.

Kaynak: VELS—"Öğrenmenin Aşamaları" ("Stages of Learning")

1. ve 2. Seviyedeki "Çocuklar Trafikte" Modülleri

Bu kitabın esas odak noktası yazın ve matematik alanlarında temel bilgi, beceri ve davranış öğrenimi olması yanı sıra, gelecekte sınıf içinde ve dışında öğrenilecek tüm fiziksel ve sosyal becerileri de kapsar—ki buna trafik güvenliği eğitimi de dahildir. Bu aşamada 4 modül vardır:

Trafik Çarpışma İstatistiklerine Bakış

Küçük çocukların ölüm nedenleri arasında trafikte meydana gelen çarpışmalar azımsanmayacak bir oranı teşkil eder. Avustralya'nın Victoria Eyalatında her yıl meydana gelen trafik çarpışmalarında 0-15 yaş arası 20 çocuk ölürken, 450'si de ciddi şekilde yaralanmaktadır.

Trafik çarpışmaları sonucu gerçekleşen çocuk ölüm ve yaralanmaları diğer tüm olaylar sonucu gerçekleşen ölüm ve yaralanmalardan—örneğin boğulma, zehirlenme ve düşme—çok daha fazladır. (Detaylar için 1. kitaptaki çocukların neden güvenli bir şekilde yolculuk yapmaları gerektiği hakkındaki bilgilere bakınız).

Çocukların trafik çarpışmalarına bağlı olarak yaşadıkları travmalar ile ilgili daha fazla bilgiyi www.trakayad.org/tge sitesinden temin edebilirsiniz.

Ev Etkinlikleri

Ebeveynler/bakım verenler, çocuklarıyla trafikte başkalarının geçirdiklerinden daha fazla zaman geçirmektedirler. Bu nedenle ebeveynler/bakım verenler, çocuklarına trafik güvenliğini öğretebilecek en uygun kişilerdir. Ev Etkinlikleri, (1) ebeveynlerin/bakım verenlerin çocuklarına trafik güvenliği eğitimi verebilmelerine yardımcı olmak ve (2) evdeki ve okuldaki eğitim arasındaki bağı güçlendirmek için “Çocuklar Trafikte” programının kapsamına alınmıştır. Ev Etkinlikleri, çocukların ebeveynleri/bakım verenleri ile birlikte yapmaları için tasarlanmıştır. Ev Etkinlikleri sonucunda, ebeveynler/bakım verenler:

1. Çocuklarının trafik ile ilgili fiziksel ve psikolojik sınırlarının daha çok farkına varacaklardır.
2. Günlük yapılan seyahatlerde kazanılan deneyimlerin trafik güvenliğini öğrenmek için önemli fırsatlar olduğunu anlayacaklardır.
3. Kendilerinin yol kullanımına ilişkin davranışlarını, çocukların yakından gözlemleyip kavrayabildiklerini ve her zaman sorumlu ve güvenli bir şekilde davranmaları gerektiğini fark edeceklerdir.
4. Çocuklarının trafik güvenliği bilgisini, trafikle ilgili yaklaşımlarını ve becerilerini geliştirebilmeleri için öğretmenlerle aktif işbirliği içinde olmaları gerektiğini göreceklerdir.

Çocuklar, Ev Etkinlikleri ödevlerini sınıfa geri getirerek öğrenimlerini devam ettirebileceklerdir. Aşağıdaki tabloya bakarak, sınıfınızda kullanacağınız Ev Etkinliklerini takip edebilirsiniz. Aynı zamanda, Trafik İşaretleri ödevi de bonus olarak kullanılabilir (Sayfa 20, 28 ve 44'e bakınız). Bu ödevler eve gönderilebilir veya sınıfça yakın çevreyi keşfederken kullanılabilir.

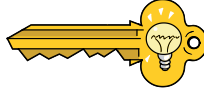
Öğretmenin Ev Etkinlikleri Kaydı

ETKİNLİK	EVE GÖNDERİM TARİHİ	GERİ GETİRME TARİHİ	YORUMLAR
MODÜL 1			
Ev Etkinliği 1: Sokağımın Gözlem Kaydı			
Ev Etkinliği 2: Çevremdeki Dikey İşaretler			
MODÜL 3			
Ev Etkinliği 1: Yaya Güvenliği Alıştırması			
Ev Etkinliği 2: Sürücüler Beni Görebilir Mi?			
Ev Etkinliği 3: Güvende Olmak İçin Kurallar			
MODÜL 4			
Ev Etkinliği 1: Güvenli Bir Yolcu Olmak			

ETKİNLİKLER

- Haydi Yürüyüşe Gidelim!
- Araçlar

Anahtar Fikirler:

- Trafik, birçok değişik yol kullanıcısını ve aracı içerir.
- Trafiğin yakınında bulunmak tehlikelidir.
- Farklı zamanlarda trafik yoğunluğu ve hızı değişir.
- Göze büyük görünen cisimler genellikle yakın mesafededir. Uzaktaki cisimler ise göze daha küçük görünür.
- Araçlar, farklı hızlarda hareket ederler. Bazı araçlar hızlarından dolayı bulunduğunuz yere diğer araçlara kıyasla daha çabuk ulaşabilir.
- Trafikteki araçlardan, trafik işaretlerinden ve trafik sinyallerinden alacağınız ipuçlarına dikkat ederek trafikte neler olabileceğini kestirebilirsiniz.
- Tüm trafik sinyalleri, işaretler ve yol kuralları ile kontrol edilir.
- Her araç, her zaman yapması gerekeni yapmayabilir.
- Kurallar, seyahati daha güvenli hale getirmek için vardır.

Öğrencilerin Hedef Kazanımları:

- Kendi yakın çevrelerinde bulunan farklı çeşitlerdeki yolları ve yaya yollarını tanıyabilme ve onları isimlendirebilme
- Bir yolu nelerin tehlikeli, sakın, yoğun, geniş veya dar kıldığını belirleyebilme
- Trafiğin, yayaların ve bisiklet sürücülerinin güvenliğini nasıl etkilediğini tartışabilme
- En çok karşılaşılan yatay ve dikey trafik işaretlerini tanıma
- Yönlendirici ve uyarıcı levhalar gibi başka yol işaretlerini tanıma
- Trafik çevresindeyken, "Dur, Bak, Dinle, Düşün"ü uygulama
- Farklı araçları gözlemleme ve o araçların hareketlerini tahmin edebilme
- Uzaktaki araçların kendilerine olan mesafeleri, değişik araçların seyahat yönü ve hızları hakkında yargıya varabilme
- Yasal ve resmi yol kurallarını anlama, ayrıca, arkadaşları ve aileleri ile resmi olmayan kurallar yaratabilme

Sözcük

Dağarcığı:

- Yol
- Araç
- Trafik
- Trafik işaretleri
- Yaya yolu
- Kaldırım
- Yaya
- Araç sürücüsü
- Bisiklet sürücüsü
- Yaya geçidi
- Toplu taşımacılık
- Hızlı
- Yavaş
- Yoğun
- Sakin

Not: Kırsal kesimlerdeki çocuklar için uygun olan sözcükleri de ekleyiniz.

Örneğin:

- Tarım araçları
- Süt tankeri
- Kros motosiklet
- ATV

ETKİNLİK

HAYDİ YÜRÜYÜŞE GİDELİM!

BU MODÜL AŞAĞIDAKİ KONULARLA BAĞLANTILIDIR: (VELS)

Fiziksel, Bireysel ve Sosyal Öğrenim

- Bireysel öğrenme

Dil Bilgisi:

- Yazma
- Konuşma ve Dinleme

Matematik:

- Sayılar

Güzel Sanatlar:

- Yaratma ve uygulama / gerçekleştirme
- Araştırma/keşfetme ve yanıtlama/tepki verme

Beşeri Bilimler:

- Coğrafya

SINIFTA

Hazırlık:

- www.trakayad.org/tge sitesinden temin edeceğiniz trafik işaretlerinin resimlerini yazıcınızdan çıktı olarak alın.

Yol çevresindeki özellikleri belirleyin ve tartışın

Bu modüle, öğrencilerin nerede yaşadıklarını tartışarak başlayın. Sorun:

- Nasıl bir yerde yaşıyorsunuz? Bir sokakta, caddede, bulvarda, çıkmaz sokakta, meydan yakınında, veya ağaçlıklı bir bölgede mi yaşıyorsunuz?
- Sokağınız yoğun mu, sakin mi?
- Yaşadığınız yerde ne gibi bir trafik akışı gözlemliyorsunuz? Örneğin, değişik tip araçların yaşadığınız bölgeden geçtiğini görür müsünüz?
- Bir yolun adına bakarak ya da kaç şeridi olduğuna bakarak o yolun ne kadar yoğun/sakin veya güvenli/tehlikeli olduğunu söyleyebilir misiniz?

Bir yol ortamının özellikleri ile ilgili beyin fırtınası yaparak bu fikirleri tahtaya liste şeklinde yazınız. Bu fikirleri netleştirip yazın ve ilerleyin. Öğrencileri, aşağıdakileri de düşünmeleri için teşvik edin: Yaya yolu/patika, garaj yolu, çit, yol, yol işaretleri, yol tabelaları, yol boyunda bulunabilecek yeşillik ve ağaçlık alan, yürüyüş yolları, yürüyüş parkuru, kaldırım, bisiklet yolu, yaya geçidi, okul geçidi, trafik ışıkları, tren yolu geçidi, orta refüj, çember (dönel kavşak/"roundabout"), yol bitki örtüsü (ağaçlar, çalılıklar), sokak mobilyaları (otobüs durakları, posta kutuları, banklar)

Öğrencilerden "Trafik nedir?" sorusunu cevaplamalarını isteyin

Uygun bir trafik tanımlamasında aşağıdaki öğeler olmalıdır:

- Yolda: arabalar, kamyonlar, otobüsler, motorlar, bisikletler.
- Yürüyüş yollarında: Yayalar, bebek arabaları, kaykay yapanlar, tekerlekli paten yapanlar, tekerlekli sandalyeler, motorize skuterler
- Demir yollarında: trenler, tramvaylar

Yatay ve dikey yol işaretlerinin neler olduğunu ve hangi amaçlar için kullanıldığını tartışın

Yatay ve dikey trafik işaretleri bilgi vericidir, tehlikelere karşı uyarıcıdır, farklı araçları ve yol kullanıcılarını birbirinden ayırır (Örneğin, yayalar ve arabalar) ve herkes bu kurallara uyduğu takdirde, tüm yol kullanıcılarının daha güvenli içinde olmasına yardımcı olur.

İşaretlerin nasıl sınıflandırılabileceğini tartışın ve öğrencilerden farklı özelliklere göre bu resimleri ve işaretleri ayırmalarını isteyin:

- Şekil, renk, büyüklük
- Trafik mi, değil mi? (Örneğin: hayvanların bir yolu karşıya geçmesi)
- Yol kuralı (Örneğin, Dur) veya uyarı (Örneğin, Yavaşla–Yol çalışması) işaretleri
- İçerisinde sözcük olan işaretler veya sadece sembol içeren işaretler
- Sürücülere yönelik işaretler ve yayalarla bisiklet sürücülerine yönelik işaretler

Bu yatay ve dikey işaretler dikkate alınmadığında neler olabileceğini tartışın. Yol kullanıcılarının yollar, işaretler ve sinyallerden başka, yolla ilgili mesajları hangi şekillerde aldığını belirleyin. (Örneğin, yaya geçitlerindeki sesler, sürücülere uyarı veren yol kenarlarındaki özel dokulu boyalar, yanıp sönen tehlike ışıkları, trafiği yönlendiren/yavaşlatan polisler veya yol çalışmalarında görevli işçiler)

Güvenliğimiz için duyularımızı kullanmanın önemini anlamalarını sağlayın - BAKMA ve DİNLEME

- Trafikteyken DİNLEMENİN ne kadar önemli olduğunu tartışın.
- Neleri dinlemek için kulak kabartırsınız? (Örneğin, ebeveynlerin/bakım verenlerin komutları, araç sesleri, yaya geçidi sinyal sesleri)
- Trafikteyken dinlemek neden bu kadar önemlidir?
- Yoğun bir sokakta/yolda ne tür sesler duyarsınız?
- Sakin bir sokakta/yolda ne tür sesler duyarsınız? Sakin bir sokakta bazı sesleri duymanız mümkün müdür?
- Trafik hangi yönden geliyor? (Örneğin, öğrencilerin, trafiğin her yönden geldiğini anladığından emin olunuz.)
- Trafikte nelere dikkat etmemiz gerekiyor?
- Sakin bir sokak ne zaman yoğun olabilir; yoğun bir sokak ne zaman sakin hale gelebilir?
- Hem sakin hem de yoğun sokaklar tehlikeli olabilirler mi? (Evet)
- Her iki tip sokakta ne gibi tehlikeler olabilir?

Tehlike kavramını ve trafik güvenliğini tehlikeye atacak unsurları inceleyin

Trafik güvenliğini olumsuz yönde etkileyen ve incinme/yaralanma riski yaratan her tür durumu “tehlike” olarak tanımlarız. Öğrencilere, yürüyüşe çıkmadan önce ne gibi tehlikelerle karşılaşabileceklerini anlatınız.

Hızlı, yavaş, yakın, uzak, sana doğru, senden uzağa, yoğun ve sakin kavramlarını tartışın.

YAKIN ÇEVRENİZİ KEŞFEDİN

Hazırlık:

- Tebeşir veya bant ile değişik genişliklerde “yollar” çizmek için okul avlusunda bir yer (veya uygun başka bir yer) seçin.
- Gözlem yürüyüşü yapmak için yetişkin yardımcılar organize edin ve yürüyüş sırasında belirlenmiş kuralların uygulandığından emin olun. Bu gözlem yürüyüşlerini gün içinde birkaç değişik saatte tekrarlamak öğrencilerin farklı trafik yoğunlukları ve davranışları hakkında deneyim kazanmasına yardımcı olacaktır.
- Daha sonra sınıfta kullanmak için yürüyüşlerde yanınıza bir fotoğraf makinesi alıp fotoğraf da çekebilirsiniz.

Okul içine değişik genişliklerde “yollar” çizin ve yolu karşıya geçme denemeleri yapın

“Geniş” ve “dar” kavramları ile birlikte değişik yol tiplerini de çalışın ve şu soruları sorun:

- Bir yolun geniş ya da dar olduğunu nasıl belirlersiniz (bir şerit, birçok şerit)?
- Dar bir yola kıyasla geniş bir yolu karşıya geçmek için daha uzun bir zamana mı ihtiyaç vardır?
- Tek tek sıra ile ya da küçük gruplar halinde öğrencilerin çizilmiş olan “yollardan” geçmelerini sağlayın. Diğer öğrencilerden ise yolları karşıya geçen öğrencilerin kaç adımda ve ne kadar bir zamanda geçtiklerini gözlemlenmelerini isteyin.
- Güvenlik açısından geçiş zamanının ve yol genişliğinin ne anlam ifade ettiğini konuşun.

Yakın çevrenizde grup halinde yürüyüşe çıkmak için plan yapın

Grup halinde yürümenin prosedürünü açıklayın ve okul kapısına kadar bu kuralların alıştırtmasını yapın. (1. Kitapta verilen “Güvenli Yürüyüş Kuralları”na bakın)

Anlaşılır emirler verin. Örneğin, “...’e kadar yürüyün ve durun.” Talimat verildiğinde durmak gerektiğini, bunun neden önemli olduğunu anlatın.

- Küçük oldukları için, çocuklar her zaman trafiği gözlemleyemeyebilir ve aynı zamanda sürücüler de onları göremeyebilir.
- Çocuklar her zaman neyin tehlikeli olduğunu ve tehlikenin nereden gelebileceğini bilemeyebilirler.

Grup halinde yürüyüşe çıkın

Yolda ilerlerken uygun yerlerde durun ve yaklaşık 10 dakikanızı harcayarak öğrencilere gözlem yaptırın ve bu gözlemlerini tartışın.

- Yollardaki araçların çeşitlerini gözlemleyin.
- Yolların ve yaya yollarının özelliklerini tartışın.
- Tehlike yaratabilecek şeyler olup olmadığına bakın.

Trafik yoğunluğunu tartışın:

- Yol yoğun mu yoksa sakin mi? Yoğun ya da sakin olmasına sebep olan faktörler nelerdir?
- Hangi araçlar bize doğru geliyor ve hangileri bizden uzaklaşıyor? Bunu nasıl belirleyebiliriz?
- Hangi araçlar hızlı, hangileri yavaş ilerliyor? Bunu nasıl bilebiliriz? Araçlar hızlı ilerlediklerinde, sizin yanınıza yavaş ilerleyenlerden daha mı erken varırlar?

Yatay ve dikey yol işaretlerini gözlemleyin:

- Yatay ve dikey yol işaretleri insanları ne yapmaları için yönlendirir?
- Yatay ve dikey işaretler kimler içindir? (Örneğin, yayalar, bisiklet veya araç sürücüleri)
- Yatay ve dikey işaretler bir yolun nerelerine konurlar ve neden o noktalara konurlar?
- Yatay ve dikey yol işaretlerinin şekli, rengi, üzerilerindeki sözcükler ve rakamlar hakkında konuşunuz.

Yürürken evlerin garaj yollarına dikkat edin

Şu soruyu sorun ve tartışın:

- Bir yaya bir aracın herhangi bir evin garaj yolundan yola çıkıyor olduğunu nasıl anlar? (Örneğin, garaj yolundan gelebilecek sesler, geri vites lambalarının yanıyor olması, egzoz kokusu, veya geri vites uyarıcı sinyal sesi gibi ipuçlarından yararlanarak)

“Yolu karşıya geçmek için gereken zaman” kavramını tartışın

Bir yolda yayalar var ise, yolu karşıya geçmelerinin ne kadar zaman aldığını gözlemleyiniz ve, eğer mümkünse, kaç adımda yolu karşıya geçtiklerini sayınız. Eğer sinyalli bir yaya geçidi varsa, “yeşil adam” sinyalinin kaç saniye yandığını sayınız. Bu bilgiyi bir yere kaydediniz. Okul alanına döndüğünüz zaman çizdiğiniz yol ve yaya geçitlerinden geçme alıştırmaları yapabilir ve öğrencilerin bu yol ve yaya geçitlerinden daha önce yaptıkları yürüyüş sırasındakine benzer sürelerde geçip geçemediklerini–yürüyerek ama koşmadan–ölçebilirsiniz.

Kavşaktan uzak bir yerde, düz bir yolun kenarında durun. Öğrencilerden uzaktan gelmekte olan bir araç seçmelerini isteyin. Bir yetişkinle beraber olduklarını varsayarak yolu karşıya güvenli biçimde bu yetişkinle geçmelerinin ne zaman uygun olabileceğine karar vermelerini isteyin. Yolun karşısına geçmek için ne kadar zamanın gerekli olacağını, yaklaşan aracın hızını ve kendi bulundukları noktaya varış zamanını göz önünde bulundurmalarını isteyin. “Dur, Bak, Dinle, Düşün” kuralının “Bak” kısmına odaklanmalarını isteyin ve öğrencilerden seçilen araca bakarken diğer araçların nerede olduğunu söylemelerini isteyin.

SINIFA DÖNÜNCE

Hazırlık:

- Eğer daha önceden yapılmadı ise, www.trakayad.org/tge sitesinden temin edeceğiniz trafik işaretlerinin resimlerini yazıcınızdan çıktı olarak alın.

Tehlike kavramını öğrencilere hatırlatıp gözlemledikleri tehlike örneklerini düşünmelerini isteyin

Tahtaya trafikte oluşabilecek tehlikeli durumlara ilişkin aşağıdakilere benzer örnekler yazınız:

- Onlara doğru hareket eden araçlar veya onlarla aynı yöne giden araçlar
- Görmeyi engelleyen/sınırlayan şeyler–park halindeki arabalar, yol kenarlarındaki bitkiler gibi
- Yolun kendisi–kısmi olarak virajdan, kıvrımdan ya da bir tepelikten dolayı açıkça görünmeyen yol, zor görünen yol köşeleri
- Yaya yollarında bulunan ve yaya yolundan çıkmanıza sebep olabilecek şeyler–bisiklet süren insanlar, skuterler, yoldaki çukurlar, kaldırımlara park edilmiş arabalar
- Bir yayanın yapabileceği şeyler–kendini yaptığı işe vermemek, topla oynamak, gösteriş yapmak, “Dur, Bak, Dinle, Düşün” kuralına uymak istememek, güvenliği düşünmemek, araç yollarında karşıya koşarak geçmek
- Kırsal bölgelerde yaya yolları bulunmayabilir. Bunun için insanlar yolların kenarlarından yürümelidirler.
- Sınıfı küçük gruplara ayırın ve her grup için yakın çevre için belirlenmiş bir trafik güvenliği tehlikesi seçin.

Sınıfı küçük gruplara bölün ve her gruba bir trafik güvenliği tehlikesi atayın

Her grup kendilerine verilen trafik güvenliği tehlikesini yönetebilmek için ne yapması gerektiği konusunda tartışmalı ve sınıfa bir rapor sunmalıdır.

Bir gruba verilen trafik güvenliği tehlikesinin, ilgili raporda önerildiği gibi yönetilmesinin güvenli olup olmadığına sınıf olarak karar verin. Örneğin:

- Eğer tehlikeyi oluşturan, yolun görünmesini engelleyen bir grup çalılık ise, yolu karşıya geçmeden önce tüm yönlerde doğru en iyi bakış açısı sağlayacak bir yere geçerek bu sorunla baş edebilirsiniz.
- Kırsal bölgelerde kaldırımlar olmayabilir. Bu durumda yolun kenarından yürümelisiniz. Trafiğin geldiği yöne doğru bakacak şekilde ve iki kişiden fazla yan yana olmamak kaydı ile yürümelisiniz.

Öğrencilere, yürürken hangi tehlikelerin farkında olmaları gerektiği konusunda bir resim çizdirin.

Dar ve geniş yollar, yoğun ve sakin sokaklar hakkında bir yazı veya hikaye yazın.

Trafiğin yakınındayken el ele tutmanın önemini anlatın

Trafik yakınındayken bir yetişkinle el ele tutuşmanın neden önemli olduğunu tartışın. Örneğin, bir yetişkinin boyu bir çocuğa göre genellikle daha uzundur, ve dolayısı ile o yetişkin trafiği bir çocuğa kıyasla daha iyi görebilir. Bir yetişkin yol kuralları hakkında daha bilgilidir ve tehlikenin nerelerden gelebileceğini daha iyi tahmin edebilir.

Şu soruları sorun:

- Bir yetişkinin elleri dolu ise, trafikte yürürken başka nereye tutunabilirsiniz? (Örneğin, yanında bulunduğunuz yetişkin alışveriş çantaları taşıyorsa, bu çantalardan birine tutunabilirsiniz.)
- Bir yetişkinin elini bırakmak ne zaman uygun olur? (Örneğin, yolu karşıya tamamen geçmişseniz ve kaldırımda yürümeye başlamışsanız, daha olgun bir yaşa erişmiş ve birçok kez yolu karşıya geçme deneyiminiz olmuşsa)

Öğrencilerinizden, yakın çevrelerindeki yatay ve dikey işaretlere bağlı olarak tasarlayacakları ve üretecekleri bir pano oluşturmalarını isteyin

Grup yürüyüşünüz sırasında, onların edindikleri deneyimlerden yararlanın. Yatay ve dikey trafik işaretlerini kullanarak, düşüncelerini harekete geçirin. Onlar keşfettikçe hazırlanan panoya yeni resimler ekleyin.

Başlangıç noktası olarak panodaki işaretleri kullanın. Yapmış oldukları bir yolculuğu hikaye şeklinde yazmaları için onları teşvik edin. Neyin güvenli, neyin tehlikeli olduğunu yazmalarını isteyin. Eğer kendilerinin yapmış olduğu bir yolculuğu düşünemiyorlarsa, başkalarının trafik işaretleri, sinyalleri veya kuralları ile ilgili güvenli veya tehlikeli davranışları hakkında yazmalarını isteyin.

EVDE

Hazırlık:

- Modül 1- Ebeveynler/Bakım Verenler için bilgi notunu okul bildirisine koyarak ailelerin çocuklarıyla yolu karşıya güvenli bir şekilde nasıl geçmeleri gerektiğini anlamalarına yardımcı olun.
- Sınıf için Modül 1: Ev Etkinlikleri 1 ve 2'yi kopyalayın.

Ev Etkinliği 1: “Sokağımın Gözlem Kaydı”nı sınıfa dağıtın

Öğrencilerinize, güvenli şekilde nasıl yürünebileceği konusunda ebeveynleri/bakım verenleri ile konuşmalarını ve daha sonra bu etkinliği birlikte tamamlamaları gerektiğini açıklayın.

Ev Etkinliği 2: “Çevremdeki Dikey İşaretler”i sınıfa dağıtın

Öğrencilerinize, ebeveynleri/bakım verenleri ile yaşadıkları bölgelerin civarında yürüyüşe çıkmalarını ve karşılaştıkları yatay ve dikey yol işaretlerine dikkat etmelerini söyleyin. Etkinlik kağıdını yürüyüş sırasında doldurmalarını söyleyin. Ebeveynleri/bakım verenleri ile gördükleri işaretlerin ne anlama geldiğini ve bu işaretlerin hangi tip yol kullanıcıları için o noktalara konduğunu tartışmalarını isteyin.

ETKİNLİK

ARAÇLAR

BU MODÜL AŞAĞIDAKİ KONULARLA BAĞLANTILIDIR: (VELS)

Matematik:

- Sayı
- Matematiksel olarak çalışmak

Dil:

- Konuşma ve Dinleme
- Yazma

Bilim:

- Bilgi ve Kavrama

SINIFTA

Hazırlık:

- www.trakayad.org/tge sitesinden temin edeceğiniz trafik işaretlerinin resimlerini yazıcınızdan çıktı olarak alın.

Beyin fırtınası yaparak değişik tip araçların bir listesini hazırlayın

Aracın içinde ve dışında seyahat edenlerin güvenliği için bir aracın hangi kısımlarının önemli olduğunu belirleyin

Bu etkinliğin amacı için *taşıt*, insan ve ihtiyaç maddelerini taşımaya yarayan tekerlekli herhangi bir araç olarak tanımlanır. *Trafik* ise insanların ve ihtiyaç maddelerinin güvenli ve verimli bir biçimde bir noktadan başka bir noktaya ulaştırılması olarak tanımlanır. Yolda ve yol yakınlarında değişik türde araçlar bulunabileceği, bu araçlar sadece sağ veya soldan değil her yönden gelebileceği için öğrencilerin dikkatli olmaları gerektiğini açıklayın.

Tahtaya değişik tipte araçları içeren bir liste yazın (arabalar, kamyonlar, otobüsler, vanlar, trenler, tramvaylar, bisikletler, motosikletler). Büyüklüklerini, kullanım şekillerini, yolcu taşıyıp taşımadıklarını, yollarda veya raylar üzerinde gidip gitmediklerini göz önünde tutarak bu araçları sıralayın veya sınıflandırın.

Kendi yakın çevrenizde hangi tür araçların seyahat ettiklerini tartışın ve bunları listenizde işaretleyin. Kırsal bölgelerde bazı araçların yılın belli zamanlarında kullanıldığını (örneğin, tahıl taşımak için kullanılan araçlar, tarla sürmek için kullanılan araçlar), bazı araçlarla ise günlük hayatta sürekli karşılaşıldığını (örneğin, süt tankerleri, okul otobüsleri, yük taşıma araçları) ve başka tip trafiğin ise herhangi bir saatte görülebileceğini konuşun.

Tüm yol kullanıcılarının güvende olması için bir araçta bulunan güvenlik özelliklerinin neler olduğunu anlatın. Araç güvenliği ile ilgili bir liste oluşturmak için beyin fırtınası yapın. Örneğin:

- **Araç içinde:** Emniyet kemerleri, kapı kilitleri, hava yastıkları ve tutamaklar.
- **Araç dışında:** Farlar, geri vites lambaları, ön ve arka sinyal lambaları, fren uyarı lambaları, aynalar, genellikle ticari araçlarda bulunan sesli geri vites sinyalleri.

Bu özelliklerin yol kullanıcılarının güvenliğine nasıl yardımcı olduğunu sorun ve tartışın.

YAKIN ÇEVRENİZİ KEŞFEDİN

Hazırlık:

- Bu etkinlikte size yardımcı olması için bir ebeveyni ya da bir meslektaşınızı çağırın. Onların arabasına ve ayrıca yükseltici bir çocuk koltuğuna da ihtiyacınız olacak–arkası olan yükseltici bir koltuk olmalı. Bu etkinlik için birden fazla çocuk koltuğu hazırlamanız ve birden fazla ebeveynden yardım almanız gerekebilir. Zaman kısıtlıysa, her çocuğun bir kez sırasının gelmesine özen gösterin.
- Öğrencilerden sınıfta hazırladıkları araç pusulalarını da yanlarına almalarını isteyin.

Aracın güvenlik özelliklerini gözlemleyin

Çocukların yavaş hızlarda sürülen bir aracı gözlemleyebilmeleri için gönüllü ebeveyn arabasını okul içinde bir yere veya okul dışında güvenli bir yere park etmesini söyleyin. Öğrencileri aracı rahatlıkla görebilecekleri şekilde yerleştirin.

Şu soruları sorun:

- Araçta hangi güvenlik özelliklerini görebiliyorsunuz? Yardımcıdan bazı ışıkları, geri vites ışığını ve dönüş sinyallerini çalıştırmasını isteyin.
- Yaya veya araçta yolcu olarak seyahat ederken bu değişik güvenlik özelliklerinin kullanıldığını görmemiz sizin için ne anlam ifade eder?

Yakın ve uzak, hızlı ve yavaş, bize doğru ve bizden uzağa kavramlarını anlamalarını sağlayın

Yardımcınızdan, biraz uzakta ama görülebilir bir şekilde arabası ile ilerlemesini isteyin. Şu soruyu sorun:

- Araç, bizden uzaktayken yakında olduğundan daha farklı bir büyüklükte mi? (Evet, uzaklaştıkça daha küçük görünecektir.)

Sürücünden arabasını öğrencilerin bulunduğu yere doğru yavaşça sürmesini isteyin.

Araç yaklaştıkça aracın büyüklüğünün nasıl değiştiğini tartışın.

Hız kavramını tartışın.

- Bir aracın size doğru geldiği sırada yavaş veya hızlı olduğunu nasıl anlarsınız? Eğer deneyimli bir yol kullanıcısı değilseniz, bunu yapamayacağınızı söyleyin. Dolayısı ile yanlarında bir yetişkin olmadan bir yolu karşıya geçmenin güvenli olmadığını vurgulayın.

Eğer mümkünse, ikinci bir yetişkin yardımcı bulun ve bu alıştırmayı bir bisikletle yapmasını isteyin. (Sürücünün mutlaka koruyucu bir kask takması gerekiyor.)

Şu soruları sorun:

- Araba ve bisiklet size doğru aynı hızda mı yaklaşır?
- Bunu nasıl anlarsınız?

Yardımcınızdan, aracını geri viteste hareket ettirmesini, sağa sola dönmesini ve sonra da durmasını isteyin.

MODÜL 1

Öğrencilere ne gördüklerini ve her bir araç hareketinin güvenlikleri açısından ne anlama geldiğini sorun ve tartışın.

- Sürücü onları her zaman görebilir mi?
- Onlar her zaman sürücüyü görebilir mi?
- Görülmek neden önemlidir?

Öğrencileri yoldan geçen araçları gözlemleyebilecekleri bir yere yerleştirin ve geçmekte olan araçları gözlemleyin

Yakın ve uzak kavramlarını tartışın. Öğrencilerin yaklaşan araçların daha büyük göründüğünü anladıklarından emin olun. Ayrıca, uzaktan bakıldığında aynı büyüklükteymiş gibi görünen araçların da birbirinden farklı boyutlarda olabileceğini söyleyin. Büyük bir araç küçük başka bir araca göre daha uzakta ise, büyük aracın boyutu yakındaki küçük aracın boyutuna eşit olarak algılanabilir.

Geçen araçların hızlı veya yavaş olup olmadıklarını nasıl anlayabilirsiniz? Tartışın. Her saniye için elinizi çırpın ve bu alıştırmayı tekrarlayın. Yol üzerindeki belirli bir noktadan geçen değişik araçları gözlemleyin. Örneğin, yüz metre ötedeki bir ağacı veya herhangi bir cismi işaret olarak belirleyin.

Elinizi çırparak her aracın bu belirlediğiniz noktadan yanınıza ne kadar zamanda geldiğini hesaplayın. Birkaç aracın belirlediğiniz noktadan sizin durduğunuz noktaya ne kadar zamanda vardığını, kaç kez elinizi çırpıldığınızı sayarak hesaplayın. Bu vakitleri not edin.

Bazı araçların diğerlerinden daha hızlı hareket edip etmediğini tartışın. (Eğer okulunuz bir tren yoluna yakın ise, bu etkinlik trenleri gözlemleyerek de yapılabilir.)

Sürücünün bakış açısından, trafikte çocukların görünürlüğünün önemini anlamalarını sağlayın

Okul içerisine güvenli bir yerde park edilmiş ve sürücü mahallinde yükseltici çocuk emniyet koltuğu bulunan bir araba kullanın. Öğrencilerin teker teker bu emniyet koltuğu yardımı ile sürücü koltuğuna oturmalarını isteyin.

Bazı öğrencileri bu aracın yanlarına, bazılarını aracın arkasına, bazılarını ise aracın önüne yerleştirin.

“Sürücüye” ne görebildiğini sorun. Eğer mümkünse, bu alıştırmayı normal bir araca kıyasla daha yüksek olan jip türü bir araçla da tekrarlayın.

Şu konular hakkında tartışın:

- Bir yetişkinle kıyaslandığında, kendi boylarının etrafı görmelerini nasıl zorlaştırdığını söyleyin–Öğrencilerin birçoğunun arabanın ön kaportasının seviyesine yakın boyda olduklarını anlatın.
- Aracın büyüklüğünün de sürücünün görüş açısını etkilediğini anlatın.

- Bazı renk giysilerin görülmeyi nasıl zorlaştırdığını anlatın. Öğrencilere farklı renklerde tişörtler giydirip farklı uzaklıklarda durmalarını isteyerek, görünüp görünmediklerini test etmelerini sağlayabilirsiniz. Görülebilirlik açısından hangi renk giysilerin giyilmesinin daha iyi olduğunu sorun. (Parlak, açık renkli giysiler) Bunun aynı zamanda günün farklı saatlerine ve mevsime göre de değişiklik gösterebileceğini anlatın.
- Araç park yerlerinde, örneğin alışveriş merkezlerinde, sürücülerin çocukları görmelerinin daha zor olduğunu anlatın.

Uzak ve yakın kavramlarını derinlemesine inceleyin

Aynı boylarda olan üç ya da dört öğrenciyi sıralayın. Kendinizden ve diğer öğrencilerden belirli bir uzaklıkta durmalarını sağlayın. Şu soruları sorun:

- En uzun boylu öğrenci kimdir?
- Neden öğrenci X çok küçük görünüyor?
- Öğrenci X ve Öğrenci Y gerçekten de o kadar uzun ya da kısa mıdır?
- İnsanlar uzakta olduklarında onları görmek daha mı zordur?
- Kısa boylu kişiler yetişkinlere kıyasla daha mı zor görülür?

SINIFA DÖNÜNCE

Araçlar hakkında öğrencilerin ne anladıklarını kontrol edin

Öğrencilerinizden, araçlar hakkında öğrendikleri bazı önemli hususlar hakkında bir yazı yazmalarını veya çizim yapmalarını isteyin. Bu çalışma aşağıdaki noktaları içerebilir:

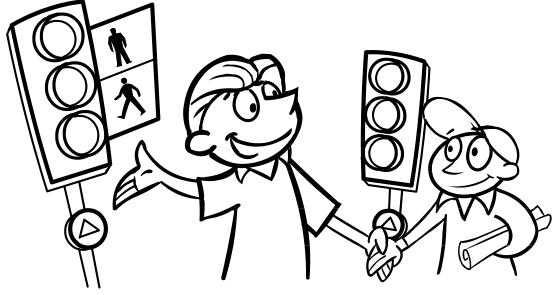
- Aracın dışında iken, o aracın ne yapabileceğine ilişkin elde edilebilecekleri bazı ipuçları hakkında kurgulayacakları hikayeler (Örneğin, dönüş sinyal ışıklarının yanması veya park halindeki bir aracın tekerleklerinin dönmeye başlaması)
- Araçların büyüklükleri, hızı ve uzaklıkları ile ilgili nasıl kararlar verebilecekleri hakkında ne anladıkları
- Hızlı ve yavaş kavramları hakkında ne öğrendikleri
- Görülmenin önemi ve en iyi görülebilirliğin nasıl elde edileceği

Ebeveynler/Bakım Verenler İçin Bilgiler

Çocuğunuzla yolu karşıya geçmeniz mi gerekiyor?

Yolu karşıya geçmek çok kolay değildir. Trafik hızlı bir şekilde hareket eder ve her yönden gelir. Kendinizi ve çocuğunuzun güvenli tutmak için:

YOLU KARŞIYA GEÇMEK İÇİN GÜVENLİ BİR YER BULUN

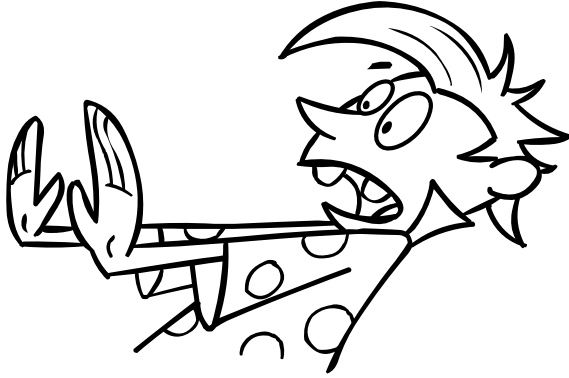
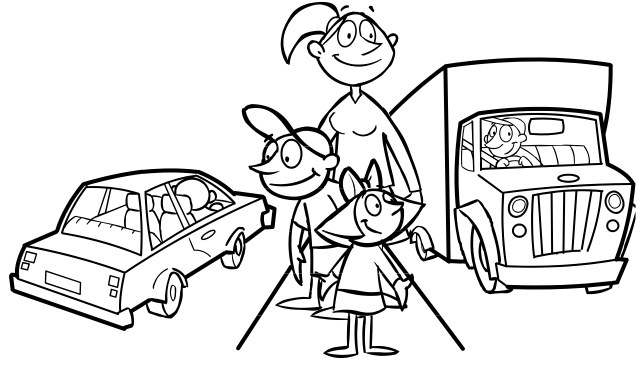
En iyi seçenekler:

- Trafik ışıklarının olduğu kavşaklar
- Butonlu yaya geçitleri
- Kaldırımların yolun içine doğru çıkıntısı olan yerleri veya görevlilerin bulunduğu çocuk geçitleri

Başka güvenli yerler:

- Yaya geçitleri
- Yaya refüjü olan yerler
- Orta refüjü olan yollar

Nereyi seçerseniz seçin, her tarafı net bir şekilde görebildiğinizden emin olun.

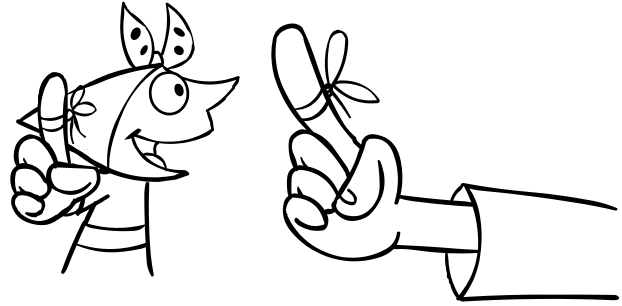

Geçmeyin:

- Yolun kavıştığı ve görüş açınızın daraldığı yerlerden
- Park eden araçların arasından
- Yaya geçitlerine yakın olan ama yaya geçidi olmayan noktalardan
- Bir tepenin en yüksek noktasına yakın yerlerden

Şunları hatırlayın:

- Trafik ışıklarına ve tüm işaretlere uyun.
- Yolu karşıya geçmek için kendinize yeterli zaman bırakın.
- "DUR, BAK, DİNLE ve (trafiğin hangi yönden gelebileceğini) DÜŞÜN"

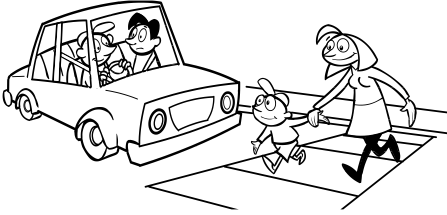

Unutmayın ki çocuğunuz trafik güvenliği hakkında birçok şeyi sizi gözlemleyerek öğrenir. Yolları karşıya geçerken güvenli ve sorumlu bir rol model olun ki çocuğunuz da en güvenli davranışların neler olduğunu öğrenebilsin.

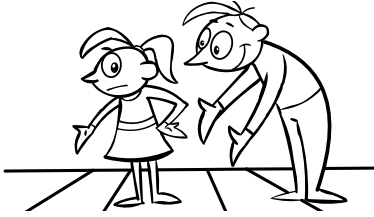
SOKAĞIMIN GÖZLEM KAYDI

Değerli Ebeveynler/Bakım Verenler,

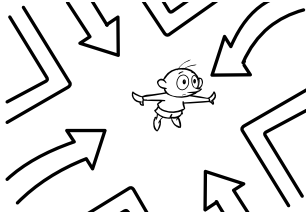
Okulda çocuklarınız trafik güvenliği hakkında eğitim almaktadır. Çoğu zaman çocukların trafikle ilgili bilgi sahibi olduklarını varsayabiliriz. Ayrıca onların yollarda güvenli bir şekilde yürümelerini ve yolu karşıya güvenli bir şekilde geçmelerini bekleriz. Tüm çocuklar trafik güvenliği konusunda *sürekli* bir eğitime ihtiyaç duyarlar (nerede yaşıyor olduklarına veya yaşadıkları yerlerdeki trafik yoğunluğunun ne düzeyde olduğuna bakılmaksızın.) Çocuğunuzla ne zaman trafiğe çıksanız:

Yolu karşıya geçerken veya yola yakın yerlerde yürürken, her zaman çocuğunuzun elinden tutun. Bunu yapmak mümkün değilse (çünkü ellerinizden daha çok çocuğunuz olabilir), çocuğunuzdan bebek arabasına tutunarak veya size yakın yürüyün ve yaşı daha büyük çocuğunuzun elinden tutarak yürümesini isteyin.

Neyin tehlikeli, neyin güvenli olduğundan bahsedin ve sürekli olarak ona bir şeyin güvenli olup olmadığını ve nelerin tehlikeli durumlar oluşturabileceğini sorun.

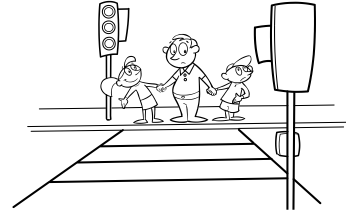
Çocuğunuzdan yapması gereken şeyi isterken net ve kesin olmaya özen gösterin. Örneğin, "Bak!" demek yerine "Trafik her yönden gelebilir. O yüzden yolu karşıya geçmeden önce tüm yönleri bakmalısınız." diyebilirsiniz.

Evlerin garaj yollarına ve araç park yerlerine çok dikkat edin. Bu yapıların yayalar ve bisiklet sürücülerini için ne anlam ifade ettiğini konuşun. Garaj yollarında geri viteste ilerleyen arabalar olabileceğini anlatın. Araçlarını geri viteste kullanırken bazı sürücülerin etraflarını gözlemlemekle veya etraflarında olanları fark etmek için gerekli dikkati sarfetmekle ilgili ihmalkar davranabileceğini anlatın.

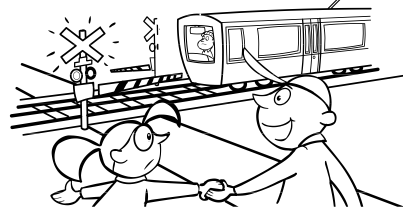
Değişik yol özelliklerinden bahsedin: Trafik işaretleri, kaldırımlar (yol kenarları), yolun kendisi ve trafik.

Bir yolu karşıya geçerken kaldırımda durun, geçmek için güvenli yerin neresi olabileceği ve nedenleri hakkında konuşun. Çocuğunuzla, yolu karşıya geçerken güvenli bir yer seçmesi için teşvik edin ve bu konuyu tartışın. (Unutmayın ki siz onların güvenliğinden sorumlusunuz. Dolayısı ile en son kararı siz verin.)

Yolun ve caddenin yoğun veya sessiz olup olmadığı hakkında konuşun. Yoğunluğu veya sakinliği hangi faktörlerin mümkün kıldığını tartışın. Sessiz ve sakin sokakların dahi tehlikeli olabileceğini vurgulayın. Günün belli saatlerine, iş günlerine veya mevsime göre trafik yoğunluğunun farklılık gösterebileceği konusunda konuşun.

İşaretlenmiş demir yolu geçitleri veya tramvay raylarının yolları çaprazlama geçtiği yerler belirleyin. Tüm işaretler ve sinyallere, karşıya güvenli bir şekilde geçebilmek için nerelerin uygun olduğuna ve tren/tramvay raylarından karşıya geçerken neden özenle davranılması gerektiğine dikkat çekin.

Çocuğunuzla sokağınıza çıkın ve "Sokağımın Gözlem Kaydı"nı birlikte tamamlayın.

1

Ev Etkinliği

MODÜL

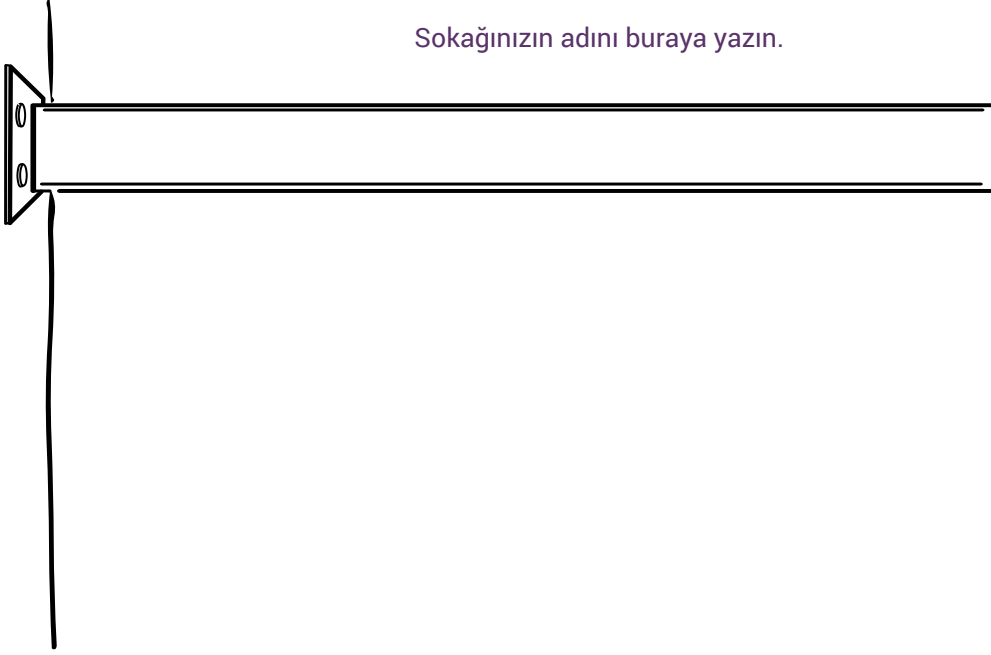
1

SOKAĞIMIN GÖZLEM KAYDI

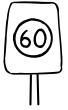
Ad ve Soyadınız: _____

Sokağınızın bir şekliği çizim ve yaşadığınız yeri bu çizim üzerinde belirtin.

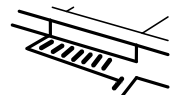
Sokağınızın adını buraya yazın.

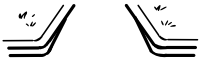
Aşağıdakilerden sokağınızda olanları işaretleyin.

Hız tahdit
tabelası

Yol çizgisi

Su oluğu

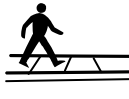
Garaj yolu

Kaldırım/yol ağzı

Yol kenarındaki yeşil
alan

Sokak işiği

Yürüyüş
yolu (güvenli
yürünebilecek yer)

Kasis

Yol tabelası

Park edilmiş araçlar

Ağaçlar ve bitkiler

Posta kutusu

Yaya geçidi

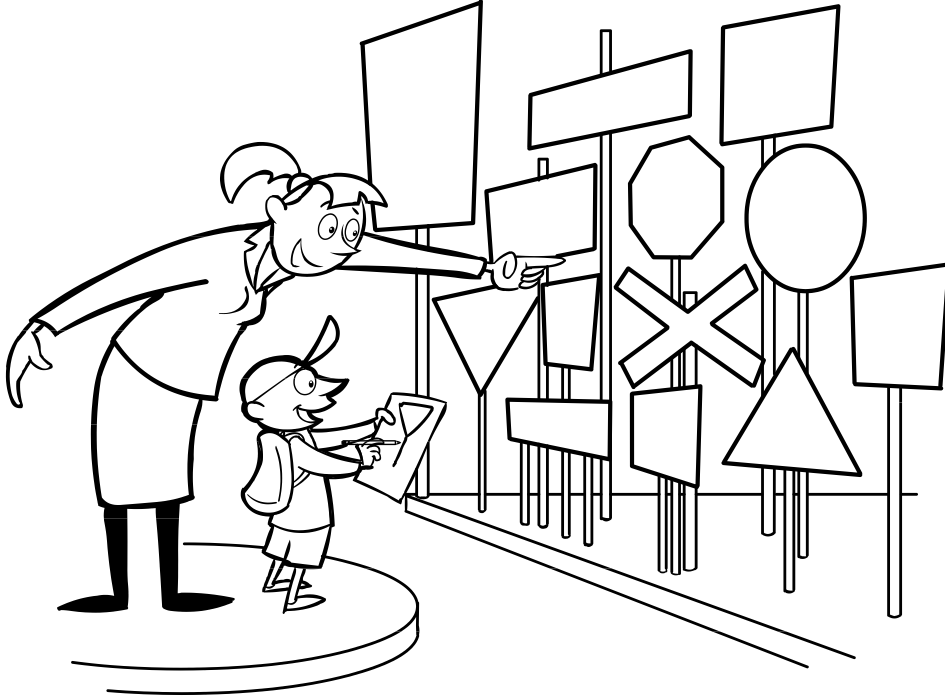
Otobüs durağı

Bu etkinlik ödevini _____ tarihine kadar okula getirin.

ÇEVREMDEKİ DİKEY İŞARETLER

ÇEVREMDEKİ DİKEY TRAFİK İŞARETLERİ

Çocuğunuz okulda dikey trafik işaretleri hakkında eğitim alıyor. Çocuğunuzun trafik işaretleri ve yol kuralları ile ilgili trafik güvenliği bilgilerini geliştirmesi için onu yakın çevrenizde yürüyüşe çıkarınız.

Yürüyüşe çıkmadan önce:

- Takip edeceğiniz rotayı çiziniz ve bu rota hakkında konuşun. Bu alıştırma çocuğunuzun harita çizme yeteneğini ve okuma becerisini geliştirecektir. Bununla birlikte çocuğunuz, bir seyahat için en güvenli rotayı belirlemek amacıyla planlama yapmanın önemini kavrayacaktır.
- Bazı yerlerin neden tehlikeli, bazılarının da neden güvenli olduğunu tartışın–Örneğin, trafik yoğunluğu, akıl karıştırmacı kavşaklar, görölmesi zor yönlerden gelen trafik, demir yolu veya tramvay yolları
- Size verilen kayıt kağıdını ve kaleminizi yanınıza alın.

Yürüyüş sırasında:

- Çocuğunuza birlikte gözlemlediğiniz en az 6 dikey trafik işaretini size verilen kayıt kağıdında işaretlemesini söyleyin.
- Karşılaştığınız her yeni işaretin anlamını anlatın. Çocuğunuz bir dikey yol işaretini tanıdığında, çocuğunuzdan bu işaretin hangi amaç için konduğunu ve bu işareti gördüklerinde yol kullanıcılarının ne yapmaları gerektiğini açıklamasını isteyin. Bu işaretlerin neden çok önemli olduklarını ve bu işaretlere uyulmadığında neler olabileceğini tartışın.

Yürüyüşün ardından:

- Bir yaya, bisiklet sürücüsü veya motorlu araç sürücüsü olarak tüm yol işaretlerine ve yasalarına uyarak iyi bir örnek olmaya çalışın.
- Seyahatleriniz esnasında, çocuğunuza değişik yol işaretleri görüp görmediğini sorun ve bunların anlamlarını tartışın.

2

Ev Etkinliği

MODÜL 1

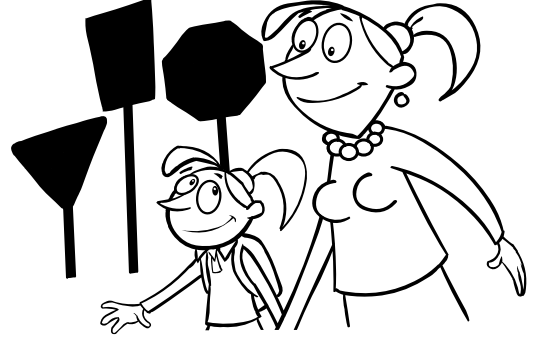
ÇEVREMDEKİ DİKEY İŞARETLER

Ad ve Soyadınız: _____

Trafik güvenliği ile ilgili bilgisini geliştirmek için, çocuğunuz dikey trafik işaretlerini öğrenmeye devam ediyor.

Çocuğunuzu bir yürüyüşe çıkarın ve yayalara, bisiklet sürücülerine ve motorlu araç sürücülerine ne yapması gerektiğini tarif eden (Örneğin, “Dur” ve “Yol Ver”) veya yerel durumlar hakkında bilgi veren (Örneğin, hız tahditleri, kavşaklar veya bisiklet yolları) 6 değişik dikey yol işaretini çizmesine yardımcı olun.

Çocuğunuza her işaretin ne anlama geldiğini sorun ve bu işaretlere uyulmasının güvenli seyahat etmek için hepimize ne kadar yardımcı olduğunu anlatın.

1	2	3
4	5	6

Her yatay veya dikey işarete veya sinyal olan yere geldiğinizde durun ve aşağıdaki hususlar hakkında konuşun:

- Bu işaretler ne anlama geliyorlar?
- Bu yatay/dikey işaret neden oraya konmuş olabilir?
- Hangi tip yol kullanıcısı bu yatay/dikey işarete veya sinyale özellikle dikkat etmelidir?

Bu etkinlik ödevini _____ tarihine kadar okula getirin.

Pekiştirme Etkinlikleri

Aktivite: Haydi Yürüyüşe!

- Dönüşümlü olarak VicRoads'un "Bir Çocuğun Trafik Dünyası" isimli DVD'sini sınıftaki öğrencilerin evlerine gönderin veya ebeveynlerin/bakım verenlerin bu videoyu internet üzerinden izlemesini sağlayın. Ebeveynlere/bakım verenlere, çocuklarına trafik güvenliği konusunda iyi rol modelleri olmaları ve eğitici görev üstlenmelerini vurgulayan bir mesaj gönderin.
- Öğrencilerin gözlemlerini esas alarak, okul çevresindeki bölgenin basit bir modelini yaratın. Bu modele değişik genişlikteki yollar, trafiği yavaşlatıcı unsurlar (kasisler gibi), orta çizgiler, ve trafik ışıkları gibi farklı yol özelliklerini ekleyin. Renk kodlu semboller kullanarak özellikle tehlikeli bölgeleri işaretleyin. Bu modelin üzerine yerleştirmek için öğrencilerden evlerinden küçük oyuncak araçlar getirmelerini isteyin. Bu araçları tiplerine göre ve yolun hangi kısmını kullanmaları gerektiğine göre sınıflandırın.
- Yabancı dil eğitimi veren öğretmenle birlikte öğrencilerin yatay ve dikey trafik işaretleri ve sinyallerini isimlendirmelerini, üzerinde tartışmalarını ve benzerlerini çizmelerini sağlayın.
- **NOT:** Victoria Eyaleti eğitim sisteminde bu aşamaya geldiği zaman Margaret Wild ve Donna Rawlins'in "First Best Friends" ("Önce En İyi Arkadaşlarım") isimli kitabı okunur.

Etkinlik: Araçlar

- Büyük sınıflardaki öğrencilerle takımlar oluşturarak öğrencilerden geçmişteki taşıt araçları hakkında araştırma yapmalarını isteyin. Bu araçlarda hangi güvenlik özellikleri vardı? Trafik güvenliği sağlayan hangi özellikler daha belirgindi? Zaman içerisinde araçlardaki güvenlik özellikleri nasıl bir değişim gösterdi? Bu araştırma için kütüphaneyi ve interneti kullanabilir veya erişkinlerle konuşabilirler. Bu araştırmayı tamamladıklarında gelecekteki araçlarda kullanılabilecek güvenlik özelliklerini ortaya koyabilirler.
- Yakın bir polis merkezinden birkaç görevliyi okula davet edin. Yanlarında bir hız dedektörü getirmelerini isteyin. Onların, çocuklarla birlikte bölgeden geçen araçların hızlarını tespit etmelerini ve hızlı ve yavaş kavramı hakkında konuşmalarını sağlayın. Aynı zamanda polisten çocuklara, ebeveynlerinin/bakım verenlerinin hız limitinde veya limitin altında seyahat etmelerinin önemini vurgulamalarını da isteyin.
- Çocukları, küçük gruplar halinde farklı şekillerde seyahat etmek üzere ayırın—yayalar, bisiklet sürücüleri, araç yolcuları, tren veya otobüs yolcuları olarak (eğer uygunsa). Öğrencilerin;
 - Her bir yol kullanıcısı tarafından uyulması gereken kuralları belirlemelerini,
 - Her tür yol kullanıcısına hitap eden ve onların daha güvenli seyahat etmelerini sağlayan yatay ve dikey trafik işaretlerini saptamalarını,
 - Her bir yol kullanıcısının daha güvenli seyahat etmesini sağlayacak gerçek ya da fantastik bir alet tasarlama ve bu aletin özelliklerini tartışmalarını sağlayın.
- Kırsal bölgelerde yaşayan öğrencilerin değişik seyahat araçlarını belirlemelerini sağlayın. Örneğin, çiftlik araçları, ATV'ler, traktörler, biçerdöverler, vb.
 - Bu araçların hangi özellikleri onları daha güvenli veya tehlikeli kılar?
 - Arazi araçlarında seyahat ederken uyulması gereken bazı kurallar düşünün.

Ek
Ödev

1

MODÜL

1

Trafik İşaretleri

Ad ve Soyadınız: _____

Aşağıdaki trafik işaretlerinden herhangi biriyle karşılaştığınızda, o işaretin altındaki kutuyu (✓) ile doldurun ve o işareti hangi tarihte gördüğünüzü yazın.

☐ _____

☐ _____

☐ _____

PARK YERİ

☐ _____

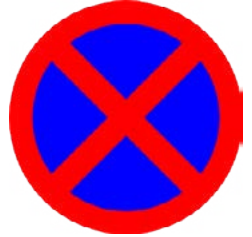
☐ _____

☐ _____

☐ _____

☐ _____

☐ _____

☐ _____

☐ _____

☐ _____

☐ _____

☐ _____

☐ _____

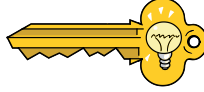

☐ _____

ETKİNLİKLER

- **Dur, Bak, Dinle, Düşün Kuralını Öğrenmek**

Anahtar Fikirler:

- Uygun biçimde kullanıldığında Dur, Bak, Dinle, Düşün yöntemi yolu karşıya geçmek için kullanılacak doğru stratejidir.
- Yolu karşıya geçmek için güvenli noktalar belirlemek çok önemlidir.
- Yayalar, trafikteyken nerede DURacaklarını bilmelidirler.
- Her yöne BAKmak çok önemlidir; çünkü araçlar her yönden gelebilir.
- DİNLEmek duymaya ve erişkinler tarafından verilen komutları anlamaya yardımcı olur. Ayrıca trafiğin hangi yönden geldiğini ve geri geri giden araçların varlığını belirlemeye yardımcı olur.
- Tüm gerekli bilgiyi edindikten sonra, yayanın yolu karşıya geçmek için yolun güvenli olup olmadığını DÜŞÜNmesi gerekir.

Öğrencilerin Hedef Kazanımları:

- Dur, Bak, Dinle, Düşün yönteminin bir yolu güvenli bir biçimde karşıya geçmek için kendilerine yardımcı olacağını anlama
- Trafik hakkında veri toplamak için kendi duyularını kullanabilme
- Görsel ipuçlarını kullanarak yolun boş olup olmadığına karar verebilme
- Başka yol kullanıcıları tarafından görülebilirliklerini artırmak için becerilerini geliştirme
- Yolu karşıya geçerken bir erişkin ile birlikte olmanın önemini kavrama
- Bir tren yolunu karşıya geçmenin normal bir (asfalt) yolu karşıya geçmeye benzediğini ve bunu (a) sadece yol işaretleri ile belirtilmiş geçiş noktalarında, (b) bir erişkinin refakatinde ve (c) yol boş ve uygun olduğunda yapmaları gerektiğini kavrama

Sözcük Dağarcığı:

- Kaldırım
- İzgara
- Boş yol
- Yön
- Sol
- Sağ
- Arkasında
- Önünde
- İleriye doğru
- Geriye doğru
- Tehlike
- Kavşak
- Yaya geçidi
- Okul yaya geçidi
- Trafik sinyalleri
- Geri viteste gitme

ETKİNLİK

DUR, BAK, DİNLE, DÜŞÜN
KURALINI ÖĞRENMEK

BU MODÜL AŞAĞIDAKİ KONULARLA BAĞLANTILIDIR: (VELS)

Fiziksel, Bireysel ve Sosyal Öğrenim

- Bireysel öğrenme

SINIFTA

Hazırlık:

- Dur, Bak, Dinle, Düşün yöntemi 1. kitapta “Güvenli Yürüyüş Kuralları” bölümünde açıklanmıştır. Bu etkinlik için bir basketbol sahası gibi Dur, Bak, Dinle, Düşün yönteminin prova edilebilmesi için gereken büyüklükte bir alana ihtiyaç olacaktır.
- Modül 2 – Sınıf Etkinliği 1: Yolu Karşıya Geçerken konusunu sınıf için çoğaltın.
- Açık bir alan bulup (Örneğin, bir basketbol sahası) öğrencilere koşarken durma ve yürürken durma egzersizi yaptırın ve öğrencilerden her yöne bakarak durmalarını isteyin.

Yolu karşıya geçmenin tehlikeli olduğunu ve bunu başarılı olarak yapabilmek için birçok görevi yerine getirmek gerektiğini anlamalarını sağlayın

Yayaların yolu karşıya geçmeden önce neden ve nerede DURmaları gerektiğini tartışın

Karşıya geçmek için en güvenli noktayı belirlediğinizden emin olun. Biraz öteye yürümeniz gerekse bile, bunu denetim altında yapmaya özen göstermelisiniz.

Öğrencilerinize, yayaların yolu karşıya geçmeden önce Dur, Bak, Dinle, Düşün yöntemini uygulamaları gerektiğini açıklayın.

Öğrencilerinizin Modül 2 - Sınıf Etkinliği 1: “Yolu Karşıya Geçerken”i kullanarak yolu karşıya geçerken neleri hatırlamaları gerektiğini çizimlerini ve bu fikri pekiştirmelerini sağlayın.

Yapılan çizimleri paylaşın ve tartışın.

Şu soruları sorun:

- Yolu karşıya geçmeden önce neden durmalısınız?
- Yayalar nerelerde durmalıdırlar? (Örneğin, kaldırımlarda, yaya yollarının kenarlarında, yol kenarlarında, orta refüjlerde, araba park yerleri kenarlarında)
- Yayalar yolu karşıya geçmeden önce durmadıkları zaman ne olabilir?
- Durmak için bir noktanın güvenli veya tehlikeli olduğunu nasıl anlarsınız? (Örneğin, park halindeki iki arabanın arasında mısınız? Tüm yönlerden gelen trafiği görebiliyor musunuz?)

Öğrencileri DURma egzersizi yapabilmeleri için açık bir alana götürün

Sınıfı bir basketbol sahasının veya benzer büyüklükte bir alanın çevresinde, tek sıra halinde iki öğrenci arasında yarım metrelik mesafe kalacak şekilde sıralayın ve yürümeye başlamalarını isteyin. Sizden gelen emir ile durmalarını söyleyin. Bu emir, sesli şekilde, dur anlamı olan bir işaret göstererek veya önceden belirlenmiş bir işaret aracılığı ile verilebilir.

Hızı arttırın ve öğrencilerin hafifçe koşmalarını sağlayın. Onlar hareket halindeyken durmaları için emir verin. Daha sonra hızlıca koşmalarını söyleyin ve onlar hareket halindeyken yine durmaları için emir verin.

Öğrencileri yanınıza çağırın ve onlara şu soruları sorun:

- Durmak, hızlıca ilerlerken mi yoksa yavaş ilerlerken mi daha kolaydır? Neden? (Örneğin, yavaş ilerlerken söylenenleri daha kolay duyacaklar, daha kontrollü olabilecekler ve durmak için daha fazla zamanları olacak.)
- Bir yolun kenarında koşarken durmanız gerektiğini hayal edin. Tam istediğiniz noktada ve zamanında duramadığınızda ne olabilir?
- Yürürken veya yavaş hareket ederken kısa bir mesafede durabilirsiniz. Bu durum araba, kamyon, tren veya otobüs sürücülerini için de aynı mıdır?

Öğrencilerden bu konu hakkındaki fikirlerini paylaşmalarını isteyin. Bisiklet veya skuter kullandıkları zaman edindikleri deneyimleri de sorabilirsiniz. Özellikle de yerler ıslakken durmanın araçlar için daha fazla zaman alacağını anlatmaya çalışın.

Yolu karşıya geçmeden önce, trafikte her yöne BAKmanın önemini tartışın

Öğrencilerden bir yayanın dikkat etmesi gereken tüm değişik yol kullanıcılarını ve araçlarını listelemelerini isteyin. Onlara şu soruları sorun:

- Yayalar nelere dikkat etmelidir? (Diğer yol kullanıcılarına: örneğin; arabalar, kamyonlar, bisikletler, motorlar, otobüsler ve diğer yayalar.)
- Yayalar nereye (veya hangi yönle) bakmalıdır? (Her yöne)
- Neden her yöne bakmalıdırlar?
- Sadece bir tek kez bakmaları veya sadece tek yöne bakmaları durumunda neler olması mümkündür?

Yolu karşıya geçmeden önce BAKmayı prova etmek için onları açık bir alana götürün

Açık bir alanda, bir yol ortamını canlandırmaya çalışın. Bazı öğrencileri “yol kenarı”nda olmaları ve diğerlerini de araçlar gibi her yönde hareket etmeleri için görevlendirin.

Yol kenarında olan öğrencilere sorun:

- Dümdüz karşıya bakarak herkesi görebiliyor musunuz?
- Ne yapmanız gerekiyor? (Sadece gözlerinizi değil başınızı da hareket ettirin)
- Tüm yönle baktığınızda neleri veya kimleri görüyorsunuz?
- Öğrencilerinize, her yöne bakmanın “tarama” demek olduğunu anlatmaya çalışın.

Her yönü taramaları gerektiğini ve yola yakın oldukları her durumda yolda seyreden araçları fark etmek için tarama yapmaları gerektiğini hatırlatın.

DİNLEmenin bir ihtiyaç olduğunu tartışın

“Duymak” ve “dinlemek” sözcüklerini tartışın.

Trafikte çıkan sesleri DİNLEmeyi prova edin

Öğrencilerden gözlerini bir dakikalığına kapamalarını ve etrafı dinlemelerini isteyin. Bu bir dakika sonunda onlardan duydukları değişik sesleri tarif etmelerini isteyin.

- Her bir ses, hangi yönden geldi?
- Alternatif olarak, çocukları bir grup halinde sınıfın ortasına toplayın ve gözlerini kapamalarını isteyin. Daha sonra odada sessizce değişik noktalara gidip bir ses çıkartın.
- Gözler kapalı haldeyken, öğrencilerden seslerin geldiği yönleri işaret etmelerini isteyin.
- Öğrencilerin sesleri tanıma ve seslerin geldiği yönleri belirleme becerilerinin geliştirilmesi için bu dinleme egzersizini sürekli olarak tekrarlayın.

Şu soruları sorun:

- Dışarıdayken ne gibi sesler duyuyorsunuz? (Trafikten gelen sesler, motorlar, ziller, sirenler, ıslıklar, bipler, gıcırdamalar, müzik, tikleyen yaya geçitlerinin sesi)
- Yayalar ne gibi sesleri duyabilmek için hassas olmalıdırlar? (Örneğin yaşlı insanların istekleri, yaya geçidindeki denetmenlerin izinleri, araç sesleri, ıslıklar)
- Trafikteki sesleri duymayı zorlaştıran nedir?

Yayalar, durdukları, baktıkları ve dinledikleri sırada ne DÜŞÜNmelidir? Tartışın

Düşünmek için önemli bazı noktalar şunlardır:

- Yolu karşıya geçmek güvenli midir?
- Yolu karşıya geçmek için gereken zamanım var mıdır?
- Eğer yarı yolda durmam gerekirse, durabilmem için uygun bir yer var mıdır?
- Yol her taraftan görülebilir durumda mıdır?
- Trafik başka hangi yönlerden gelebilir?
- Sürücüler ve diğer insanlar beni rahatlıkla görebilir mi?
- Yolu karşıya geçmem için daha iyi bir yer var mıdır?
- Beni tehlikeye atacak başka bir şey üzerime doğru geliyor mu?
- Yaklaşmakta olan araçlar benden ne kadar uzaktadır?
- Hangi hızda yürüyebilirim?

Yolu karşıya geçerken neler yapmaları gerektiğini öğrencilerle konuşun

Şu soruları sorun:

- Geçmeden önce nerede durup beklemelisiniz?
- Araçlar nerede durup beklemelidir?
- Çocuk yaya geçidi denetmeni hangi sinyalleri kullanır?

Dur, Bak, Dinle, Düşün kuralının önemini vurgulayın.

YEREL ÇEVRENİZİ KEŞFEDİN

Hazırlık:

- Okul alanında açık bir yerde tebeşir, maskeleme bandı veya uzun ipler kullanarak gerçek boyutlarda “yol” ve “yaya yolu” hazırlayın.
- Geçit denetmeninin sabah servisinden sonra okulda kalmasını veya öğleden sonra servisinden önce okula gelmesini rica edin. Yolu karşıya geçme egzersizi sırasında tüm kurallara uyulmasına özen gösterin.

Hazırlanmış bir “yolun” ve “yaya yolunun” olduğu açık bir yerde çocukları toplayın ve Dur, Bak, Dinle, Düşün modelini bu ortamda uygulayın

Dur, Bak, Dinle, Düşün kuralının provasını yapın ve bu prosedürü eleştirin

Yüksek sesle, yaptığınız şeyleri söyleyin. Örneğin, “Kaldırımın kenarında durdum. Şimdi her yöne bakıyorum–arkama bile–ve trafiğin gelip gelmediğini kontrol ediyorum. Şimdi bir araba yaklaşıyor. Bu demektir ki o araba benden uzaklaşana kadar beklemem gerekiyor. Ve yine bakıyorum ...”

3 veya 4 kişilik küçük gruplar halinde öğrencilere Dur, Bak, Dinle, Düşün kuralının uygulamasını yaptırın, ve her grubun diğer grupları eleştirmelerini isteyin.

Yapılan yorumların, öğrencilerin neleri doğru ve iyi yaptıkları üzerine odaklanmasını sağlayın. Nelerin daha iyi yapılabileceğine ilişkin öneriler sunun ve olumsuzluklar üzerine odaklanmayın.

Öğrencileri yaya geçidi olan bir yere götürün ve yaya geçidi denetmeninin yardımı ile yolu karşıya geçme provasını yapın.

Dur, Bak, Dinle, Düşün kuralının önemini vurgulayın.

SINIFA DÖNÜNCE

Hazırlık:

- Her öğrenciye yetecek sayıda poster büyüklüğünde kağıtlar hazırlayın ve öğrencilere dağıtın.

Dur, Bak, Dinle, Düşün kuralını yazarak, çizerek ve okuyarak pekiştirin

Öğrencilerden Dur, Bak, Dinle, Düşün kuralı hakkında posterler çizmelerini isteyin ve bu posterleri okulun çeşitli yerlerinde sergileyin.

Öğrencilerinizden, duyularını kullanarak yol ortamlarında kendi güvenliklerini nasıl sağladıkları hakkında hikayeler yazmalarını ve bu hikayelerini resim çizerek desteklemelerini isteyin.

Trafikte görme, koklama, dokunma ve işitme duyularımızı kullanırız.

1

Sınıf Etkinliği

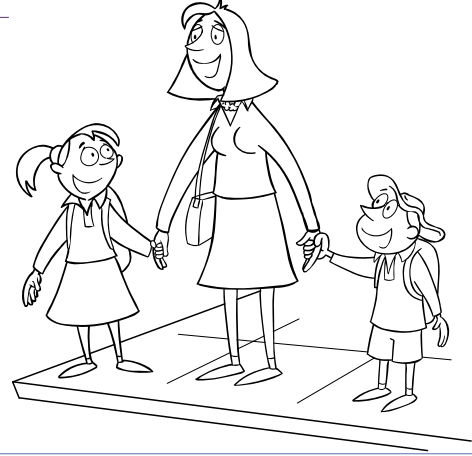
MODÜL

2

YOLU KARŞIYA GEÇERKEN

İsim: _____

Yolu karşıya geçerken ne yaptığını çiz ve yaz.

'DE DURURUM.

'A BAKARIM.

'İ DİNLERİM.

'İ DÜŞÜNÜRÜM.

ZAMAN YÜRÜRÜM.

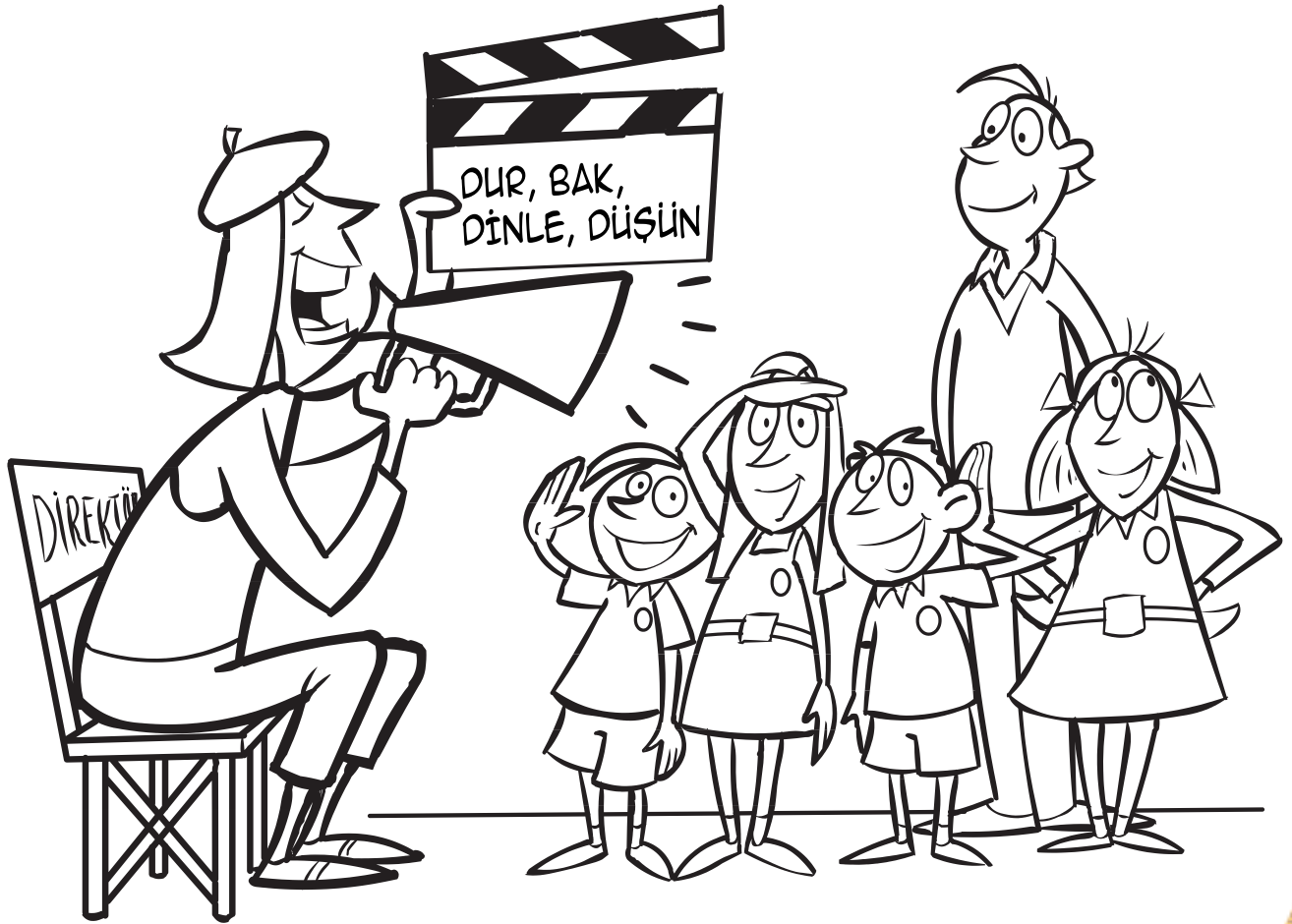
Dur, Bak, Dinle, Düşün Kuralını Öğrenmek

Okul bültenleri aracılığı ile ebeveynlere/bakım verenlere çocukların Dur, Bak, Dinle, Düşün kuralını uygulamalarında önemli birer rol model olacaklarını ve bunun önemini hatırlatın. Dur, Bak Dinle, Düşün kuralı, 1. Kitaptaki "Güvenli Yürüyüş Kuralları" bölümünde anlatılmıştır.

Gerçek bir trafik ortamında Dur, Bak Dinle, Düşün kurallarını uygulayın. Yetişkin yardımcılar ile öğrencileri okul bölgesinde kısa bir yürüyüşe çıkarın.

Her fırsatta Dur, Bak Dinle, Düşün kurallarını uygulayın. Çocuklar yolu karşıya geçmeden önce güvenli bir yer seçtiklerinden emin olun ve neden o noktayı seçtiklerini açıklamalarını isteyin.

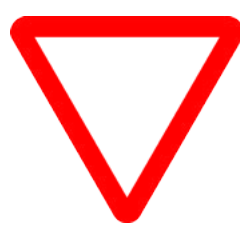
NOT: Victoria Eyaleti eğitim sisteminde bu aşamaya gelindiği zaman Gwenda Smyth'in "Baba, Peynir Almayı Unutma!" ("Don't Forget the Cheese, Pa!") isimli kitabı okunur.

Trafik İşaretleri

Ad ve Soyadınız: _____

Aşağıdaki trafik işaretlerinden herhangi biriyle karşılaştığınızda, o işaretin altındaki kutuyu (✓) ile doldurun ve o işareti hangi tarihte gördüğünüzü yazın.

☐ _____☐ _____☐ _____☐ _____☐ _____☐ _____☐ _____☐ _____☐ _____☐ _____☐ _____☐ _____☐ _____☐ _____☐ _____☐ _____

ETKİNLİKLER

- Güvenli bir şekilde yolu karşıya geçmek
- Kurallar

Anahtar Fikirler:

- Yolda veya yola yakın yerlerde yürümek her zaman tehlikelidir.
- Yayalar her zaman Dur, Bak, Dinle, Düşün kuralını uygulamalıdır.
- Yolda veya yola yakın yerlerde oyun oynamak tehlikelidir.
- Yürürken, çocuklar yetişkinlerin ellerini tutmalıdır.
- Yol ve trafik durumu sürekli değişiklik gösterir.

Sözcük Dağarcığı:

- Yol
- Kaldırım
- Şarampol
- Yol kenarı
- Tehlikeli
- Güvensiz
- Güvenli
- İşaretler
- Yaya
- Yaya geçidi
- Kavşak

Öğrencilerin Hedef Kazanımları:

- Bir yayayı tarif edebilme
- Yayalar için olabilecek tehlikeleri görme, bu tehlikelerden kaçınma ve bu tehlikeleri yönetme
- Yakın çevrelerdeki yaya yollarını seçme ve kullanabilme
- Özel araba yollarında, araç park yerlerinde ve demir yolu geçitlerinde yayaların karşılaşabileceği tehlikeleri saptama ve tartışma
- Yaya yollarını güvenli kullanabilme ve bu konuyu tartışma

ETKİNLİK

GÜVENLİ BİR ŞEKİLDE
YOLU KARŞIYA GEÇMEK

BU MODÜL AŞAĞIDAKİ KONULARLA BAĞLANTILIDIR: (VELS)

Fiziksel, Bireysel ve Sosyal öğrenme

- Bireysel öğrenme
- Bireysel öğrenmeyi yönetme

Dil:

- Yazma

Matematik:

- Ölçme, şans ve veri

SINIFTA

Hazırlık:

- www.trakayad.org/tge sitesinden ülkemizde ve dünyada kullanılan yaya geçidi çeşitlerinin resimlerini temin edebilirsiniz. Bu resimlerin çıktısını alın.
- Yakın çevredeki yolların genişliğinin ne olduğunu bulun.
- Okul bahçesindeki güvenli bir yerde, arası bu genişliğe eşit olacak şekilde iki paralel çizgi çizin. Eğer mümkünse, trafik lambalarında yeşil yürüme ışığının kaç saniye yandığını da not edin.

Yakın çevrenizde bulunan farklı yaya geçitlerini ve özelliklerini belirleyin

Farklı türdeki yaya geçitleri üzerinde beyin fırtınası yapın. Değişik yaya geçidi resimlerini kullanarak öğrencileri güdüleyin. Avustralya'da kullanılan yaya geçidi çeşitleri şöyledir:

- Çocuk Yaya Geçitleri: Bunlar bayraklarla gösterilenlerdir. Denetim altında kullanılırlar. Yaya, çizgilerin arasından yürümek zorundadır.
- Butonlu Yaya Geçitleri: Butona basılarak yolun karşıya geçildiği yerler. Öğrencilerinize bu yaya geçitlerindeki çizgilerin arasında yürümeleri gerektiğini hatırlatın.
- Zebra Yaya Geçitleri: Yol yüzeyine çizilen kalın beyaz çizgilerle gösterilir. Genellikle "yürüyen ayaklar" tabelaları ile veya yanıp sönen sarı/turuncu ışıkla belirtilir. Araçlar, bu geçitlerden geçmek için bekleyen yayalara yol vermek zorundadır.
- Tren Yolu Geçitleri: Kontrollü noktalarda trenin yaklaştığını belirtmek için çanlar ve ışıklar kullanılarak çalıştırılır. Öğrenciler bir tren geçidini geçmeden önce, eğer bir geçiş kapısı varsa, o kapının açılmasını ve ayrıca çan sesinin durmasını ve ışıkların sönmelerini beklemelidirler.

Şimdi şu soruyu sorun ve tartışın:

- Bu değişik tipte geçitleri birbirinden farklı kılan özellikler nelerdir? (Bazıları ışıklı, bazıları bariyerli ve çizgilidir, bazılarında ise denetmenler veya bayraklar vardır.)

- Bu yaya geçitleri nerelerde bulunmalıdır? (Okulların dışında, alışveriş merkezlerinin yakınlarında, demir yolu hatları üzerinde)
- Bu geçitlerden hangileri sizin yaşadığınız bölgede de vardır?
- Bir geçide vardıkları zaman araçlar tam nerede dururlar?
- Geçen araçlar her zaman yaya geçitlerinde dururlar mı? (Hayır, durmak zorunda olmalarına rağmen durmazlar.) Araçların yaya geçitlerinde durmamaları yayaların güvenliği için ne anlama geliyor?

Yolu karşıya geçmek için güvenli olmayan yerler hakkında tartışın

Farklı tipte yaya geçitleri konusunu işlemişken, yaya geçidi bulunmayan yerler olacağını da anlatın ve öğrencilere şu soruları sorun:

- Yayalar, yaya geçitleri olmayan yerlerde yolu karşıya geçmek isterlerse neler olabilir? (Sürücüler onları fark etmeyebilir, yayalar geçmek için yeterli zamana sahip olmayabilir, veya yayalar acele ile yürürken takılıp düşebilir.)
- Yayalar yolu karşıya geçmek için bir noktayı seçerken neleri düşünmelidirler? (Yakında bir yaya geçidi var mıdır? Her yönden gelen trafik rahatlıkla görülebiliyor mu?–Park edilmiş araçların, görmeyi engelleyecek bitkilerin olmadığı, tepelik olmayan, köşe üzerine denk gelmeyen bir nokta mıdır? Kavşaklardan uzak, caddenin/sokağın ortalarına denk gelen bir noktadan geçmeye çalışmak sadece iki yöne bakmak zorunda olmanız demektir, ama geçiş yapacağınız noktada trafiğin ne kadar yoğun olduğu da önemlidir. Kavşaklarda ise tüm yönlerden gelebilecek trafiği kontrol ederek yolu karşıya geçmek zorunludur.)

Daha yaşlı veya yetişkin birinin elini tutarak yolu karşıya geçmenin önemini vurgulayın

Öğrencilere, şoförlerin ve bisiklet sürücülerinin, çocukları trafikteyken fark etmelerinin neden zor olabileceğini sormakla başlayın. (Örneğin, çocukların boyları erişkinlere göre daha kısa olduğundan ve giydikleri koyu renkli veya soluk renkli kıyafetlerin fark edilmeyi zorlaştırdığından bahsedin.)

Bir yolda veya trafiğe yakın yerlerde yürürken yetişkin birinin elini tutmanın önemini tartışın:

- Neden bir yetişkinin elini tutmalısınız? Çocukların dikkati dağılabilir. Çocukların boyları kısadır. Bu nedenle trafiği daha zor görürler. Sürücüler de onları zorlukla görür. Yetişkinler daha tecrübeli oldukları için, tehlikenin nerelerden gelebileceğini kestirebilir ve yolu karşıya geçmek için çocuklar açısından en güvenli geçiş noktalarını seçebilirler. Yetişkinler çocuklarının güvenliğinden sorumludurlar.
- Park yerlerinde yürümek neden tehlikelidir? Yayalar için ayrılmış yollar olmadığı için, geri geri giden sürücüler yayaları ve park yerlerindeki diğer unsurları görmekte zorlanırlar. Araçların “kör noktaları” vardır.

Diğer yol kullanıcıları tarafından görünür olmanın önemini anlatmak için, çocuk geçidi denetmenini üniformalı olarak sınıfa davet edin

Eğer mümkünse, sınıf odası loş hale gelecek şekilde ışığı azaltın. Denetmenin kıyafeti ile koyu veya soluk renk giysi giyen bir öğrencinin kıyafetinin görünürlüğünü karşılaştırın. Denetmenin üniformasının renklerini ve bu renklerin nedenlerini tartışın.

Trafikte veya yakınlarında çalışan insanların giysilerini tartışın. (Örneğin, polis, itfaiyeciler, yol işçileri, dağıtım yapan sürücüler, kamyonlardan mal indirmekle sorumlu çalışanlar, benzin istasyonu çalışanları–hepsi de trafiğin olduğu bölgelerde çalışırken görünür özel kıyafetler giyerler.)

MODÜL 3

Öğrencilere arkadaşları arasında kimlerin trafikte kolaylıkla görülebilecek kıyafet giydiklerini sorun (Parlak ve açık renkli kıyafet giyenler var mıdır diye bakın.)

Şu soruları sorun:

- Sürücülerin yayaları görmelerinin en zor olduğu zamanlar hangi zamanlardır? Neden? (Kış aylarında, yağmurlu havalarda, gün batımı ve gün doğumunda, parlak gün ışığında araç kullanırlarken, yol kısmen parlak ve kısmen gölgeliyse, yoğun trafikte, yayaların giysileri çevre renklerine çok benzerse, yayalar beklenmedik yerlerdeyken, sokaklar aydınlatılmış değilse)
- Kendimizi daha görünür kılmak için yayalar veya bisikletliler olarak ne yapmamız gerekir?

Karşıya geçerken güvenliğinizi nasıl sağlayacağınızı tartışın

İnsanların her zaman dikkatli bir şekilde düşünmediklerini ve davranmadıklarını hatırlatın.

Şu soruları sorun ve tartışın:

- Güvenli olmayan bir yerde karşıya geçmek isteyen bir yetişkinle beraberseniz ne yapabilirsiniz?
- Eğer okuldan çıktığınızda sizi almaya gelen kişi yolun karşındaysa ne yaparsınız?
- Bahçenizin önünde oynarken köpeğinizi, arkadaşınızı veya topunuzu yolun karşısında görürseniz ne yaparsınız?
- Bir yetişkinle beraberken, yaya ışıklarında “yeşil adam” işareti yandığı halde durması gereken tüm araçlar durmamışsa ne yaparsınız?

Karşıya geçmek için gereken zamanın ne kadar olduğunu araştırın

Gerçek bir yol gibi okulun bahçesine çizilmiş olan güvenli bölgeyi kullanın.

Öğrencilerden bu “yolu” karşıya geçmeleri için ne kadar zaman gerektiğini tahmin etmelerini isteyin. Onlardan yolu karşıya geçmek için gereken zamanı belirlemek için süre tutmalarını isteyin.

- Zamanla ilgili bu bilgi bize yolu karşıya geçmek ile ilgili ne anlatır?
- Yolu karşıya geçmeden önce ne gibi güvenlik tedbirlerinin göz önünde tutulması gerekir?

Tutulan süre ile trafik ışıklarındaki “yeşil adam” sinyalinin süresini karşılaştırın—eğer bu süre daha önce ölçülmüşse.

Öğrencilerinizi, yolu karşıya geçmekle ilgili yazı yazmaya yönlendirin.

Yazacakları yazının yolu karşıya geçmek için ne kadar zaman gerektiğini ve alınması gereken güvenlik tedbirlerini de içermesini isteyin.

YAKIN ÇEVRENİZİ KEŞFEDİN

Hazırlık:

- Tüm kurallara uyarak öğrencileri bir gözlem yürüyüşüne çıkarın ve sinyalli bir yaya geçidinin (yaya geçidi veya ışıklı bir kavşak) olduğu yere gidin. Orada neler olduğunu gözlemleyin. Bu yürüyüş için yetişkin yardımcılar da isteyin. Kırsal kesimlerde bulunan okullar bu gibi olanaklara sahip olmayacağı için, onlar bu uygulamayı şehir gezileri sırasında gerçekleştirebilirler.

Yolu karşıya geçiş çeşitlerini araştırın

Seçilen noktaya gidişte ve dönüşte, öğrenciler ile şunları tartışın:

- Yol güzergahı üzerinde oynamak için nereleri güvenli olabilir? (Yaya yolları hiçbir zaman oyun oynamak için uygun ve güvenli yerler değildir. Park veya etrafı çitle çevrilmiş özel alanlar arayın.)
- Oynarken yola veya yolun yakınına kaçan topları (veya köpekleri) almak için ne yapılmalıdır? (Bir yetişkinden yardım isteyin.)
- Araçlar nerelerden gelebilir? (Örneğin, evlerin araç park yollarından ya da “kör noktalı” kavşaklardan)
- Sokak ortalarından karşıya geçmenin güvenli olup olmadığını sorun.
- Bir yayanın görülmesini engelleyen şeyler olup olmadığına bakın. (Örneğin, park halindeki araçlar, çalılıklar, tabelalar, kıvrımlar, posta kutuları)

Kavşağa vardığınızda şu soruları sorun ve tartışın:

- Bu noktadan yolu karşıya geçmek, sinyalleri ya da tabelaları olmayan bir noktadan yolu karşıya geçmekten neden daha güvenlidir? (Işıklar tüm yol kullanıcılarını kontrol eder ve hepsinin sıra ile istedikleri yöne gitmelerini sağlar.)
- Şoförler bir kavşakta neyi ararlar veya nelerin olmasını beklerler? (Diğer araçları ve yol kullanıcılarını)
- Bir kavşaktan veya bir yaya geçidinin yakınlarından yolu karşıya geçmek ne kadar tehlikelidir? (Sürücüler yaya geçitlerine yakın yerlerde olan kişilere değil yaya geçitleri üzerinde olanlara daha çok dikkat edeceklerdir.)

Trafik ışıklarının olduğu yerlerde, “yeşil adam” sinyalini gözlemleyin ve tartışın. Bu sinyal kırmızı olduğunda ne anlama gelir? Yeşil olduğunda ne anlama gelir? Yanıp sönen kırmızı renge dönüştüğünde ne anlama gelir?

Sorun ve tartışın:

- Yaya geçidi sinyali yanıp sönen kırmızı ışıklı adam olduğunda yolu karşıya geçmek güvenli olur mu?

MODÜL 3

Yolu karşıya geçen yayaları gözlemleyin

Size refakat eden yetişkinin yaya geçidini kullanmasını isteyin ve siz de bu arada yaya geçidi kuralları hakkında konuşun.

Sorun:

- Bu kişi nerede DURuyor? Neden?
- Bu kişi nereye BAKıyor? Bakarken neleri gözetiyor?
- Şu anda hangi sesleri DİNLEmektedir?
- Ne DÜŞÜNmesi gerekiyor? (Tüm araçlar durdu mu? Her yöne baktı mı? Arkasında araç olup olmadığını kontrol etti mi? Başka araçlar belirdi mi?)

Yolu karşıya geçerken doğru davranmayan başka yol kullanıcıları varsa onları öğrencilerinize işaret edin. Araçların durması gerektiği halde bazen durmayabileceğini söyleyin. Tüm araçlar durmadan, öğrencilerin yürümeye başlamaması gerektiğini hatırlatın.

- Trafik veya yaya geçidi ışıklarında araçlar durmazsa ne olur?
- Siz yolu karşıya geçerken araçlar sizin önünüzden dönmeye çalışırlarsa ne olur?
- Siz yolu karşıya geçerken araçlar sizin arkanızdan dönerlerse ne olur?
- Yolu karşıya geçmeyi tamamlamadan “kırmızı adam” ışığı yanıp sönmeye başlarsa ne olur?

Yolu karşıya geçme provası yapın

Grup halinde (veya küçük gruplar halinde) dikkatli bir şekilde yolu karşıya geçin. Trafik kontrol etmeye devam edin. Dur, Bak, Dinle, Düşün kuralını hatırlayın.

Dönüşte de aynı işlemi tekrarlayın.

SINIFTA

Hazırlık:

- Her öğrenciye poster büyüklüğünde bir kağıt verin.
- Kolaj yapmak için farklı yaya geçitlerinin resimlerini bulun. Öğrenciler de bu resimleri internetten indirmeyi ve bu resimlerin çıktılarını almayı öğrenebilirler.

Yolu karşıya geçme tecrübesini ve işlemini tekrardan gözden geçirin

Öğrencilerinden birbirlerine yolu karşıya geçme tecrübelerini aktarmalarını isteyin. Öğrencileri Dur, Bak, Dinle, Düşün kuralını adım adım açıklayıcı bir hikaye tablosu hazırlamaları için yönlendirin.

Öğrencilerden yolu karşıya geçmek için güvenli noktalar seçmelerinin önemini ortaya koyan broşürler hazırlamalarını isteyin.

Bulduğunuz resimleri yolu karşıya geçmeyi anlatan bir kolaj yapmak için kullanın ve hazırlanan broşürleri de bu kolajın etrafında sergileyin.

EVDE

Hazırlık:

- Modül 3 - Ev Etkinlikleri 1 ve 2'nin kopyalarını sınıfa dağıtın.
- Yakın çevrenizin haritasını sınıfta dağıtmak için kopyalayın.

**Modül 3 - Ev Etkinliği
1'i sınıfa dağıtın**

Öğrencilere yakın çevrenizin haritalarını Ev Etkinliği ile birlikte verin.

Her öğrenciden bir "El Diyagramı" çizmesini isteyin. Bu diyagrama trafikte el ele tutuşmanın önemini anlatan bir mesaj yazmasını ve bu mesajı eve götürüp ebeveynleri/bakım verenleri ile paylaşmasını isteyin.

**Modül 3 - Ev Etkinliği
2'ye hazırlık:
Sürücüler beni
görebilir mi?**

Sınıfta öğrencilerden kendi boylarını ölçüp "Modül 3 - Ev Etkinliği 2: Sürücüler beni görebilir mi?" kağıdı üzerine kaydetmelerini ve bu etkinliği evde ebeveynleri/bakım verenleri ile tamamlamalarını isteyin.

SINIFTA

**Derste "Modül 3 - Ev
Etkinliği 2: Sürücüler
beni görebilir mi?"'yi
tartışın ve analiz edin**

Öğrencilerden boylarının kısa olması nedeniyle dolayı trafikte sürücülerin kendilerini görmesinin ne kadar zor olduğunu tartışmalarını isteyin. Görülebilmeleri için ne kadar büyük olmaları gerekir?

Onlara, araçları rahatlıkla görebilecekleri durumlarda bile, sürücülerin onları görmesinin yine zor olacağı gerçeğini tartışın.

Öğrencilere boylarından dolayı sürücülerin onları görmesinin zor olduğunu açıklayın (Öğrencilere verilen ev ödevi, boylarının ancak motor kaportası yüksekliği civarında olduğunu pekiştirici şekilde olmalıdır.)

Basit resimli grafik ("pictograph") çizerek öğrencilerden topladıkları verileri göstermelerini isteyin (kendi boyları ve araç yüksekliği) ve trafiğin olduğu yerlere yakın yürürken bir erişkinin elini tutmanın onların güvenliği için gerekli olduğuna dair bir sonuç çıkarmalarını sağlayın.

Yaya olarak trafikte iken kendi görünürlükleri üzerine öğrencilerden hikayeler yazmalarını isteyin.

ETKİNLİK

MODÜL 3

KURALLAR

BU MODÜL AŞAĞIDAKİ KONULARLA BAĞLANTILIDIR: (VELS)

Fiziksel, Bireysel ve Sosyal Öğrenme

- Bireysel öğrenmeyi yönetme

Yurttaşlık Bilgisi ve Uygulaması

- Yurttaşlık bilgisi

SINIFTA

Toplumların neden kuralları ve kanunları olduğunu tartışın

Öğrencilerden kural gerektiren durumlara örnekler vermelerini ve neden bu kurallara gerek duyulduğunu anlatmalarını isteyin. Bu kurallar hayatın herhangi bir kesiminden olabilir, sadece seyahat etme ile ilgili olmaları gerekmez.

Şu soruları sorun ve tartışın:

- Tüm kurallara uymak kolay mıdır, yoksa zor mudur?
- Yol kullanıcılarının trafik kurallarına uymamalarının nedenleri neler olabilir? (İnsanlar kuralları unutabilir, kuralları bilmeyebilir, acele içinde hareket ediyor olabilir, tembellik yapabilir, gösteriş yapabilir.)
- Eğer hiç kimse kurallara uymazsa ne olur?

Trafikle ilgili kurallar geliştirin

Öğrencileri küçük gruplara ayırıp onlardan trafikte değişik yol kullanıcılarını içine alan kurallar geliştirmelerini isteyin. Bu kurallar aşağıdaki yol kullanıcılarını içermelidir:

- Yaya
- Yolcular
- Bisikletliler
- Otobüs/Minibüs/Tren yolcuları

Daha sonra, bir sınıf tartışması başlatıp hazırlanan kurallardan kaçının güvenlik, kaçının saygı/incelik ile ilgili olduğunu belirleyin.

Yine küçük gruplara ayrılmış öğrencilere Dur, Bak, Dinle, Düşün kuralının doğru uygulanabilmesi için uyulması gereken kuralların ne olabileceği hakkında konuşun, ve bu kuralları yazılı olarak kaydedin.

- **Dur:** Ne zaman durmalı, nerede durmalı ve neden durmalı?
- **Bak:** Hangi yönlerde doğru bakmalı, ne kadar sıklıkla değişik yönlerde bakmalı ve neleri algılamak için bakmalı?
- **Dinle:** Hangi seslere dikkat edilmeli ve sesleri tanıdığınız zaman (örneğin, acil hizmet araçları) ne yapmalı?
- **Düşün:** Tehlikeler hakkında düşünmeli, yeni tehlikelerin ortaya çıkıp çıkmadığına karar vermek ve güvende olmak için neler yapılması gerektiğini düşünmeli.

Bazen kurallara uymanın zor olup olamayacağını tartışın

Çocukların yol kullanıcıları olarak yanlış hareketlerde bulundukları zamanları göz önünde tutarak karşılaşılabilecekleri yol güvenliği ikilemlerini inceleyin.

Öğrencilerden, trafikte veya trafiğe yakın bir yerde bulundukları ve doğruyu yapmadıkları zamanları hatırlamalarını isteyin:

- Neden yanlış olanı yaptılar?
- Ne hissettiklerini ve nedenlerini konuşun.
- Güvende miydiler yoksa güvende değil miydiler?
- Bu davranışlarının sonucunda ne olabilirdi?
- Bu davranışları başkalarının güvenliğini olumlu veya olumsuz yönde etkiledi mi?
- Aynı durumla yeniden karşılaşmaları halinde ne yaparlar?

Güvenlik hakkında seçimler yapmak

Aşağıdaki “Bizi Düşünmeye Zorlayan” senaryolardan birini seçip sınıfa okuyunuz.

1. Sizden büyük olan kardeşinizle birlikte köpeğinizi gezdirirken kardeşiniz size “Köpeğin zincirini bırakalım ki köpek dilediği gibi dolaşabilsin.” der.
2. Okuldan çıkış saatinde yağmur yağıyordur ama senin ve arkadaşının yanında yağmurluk veya şemsiye yoktur. Sen annenin arabasının yolun ilerisinde park edilmiş olduğunu fark edersin ve arkadaşına onu evine götürmeyi teklif edersin. Birçok çocuk yaya geçidinde yolu karşıya geçmek için denetim görevlisinin yolu geçmenin güvenli olduğunu işaret etmesini beklemektedir. Bu arada, ikiniz de ıslanmaya devam etmektesiniz ve arkadaşın sana “Bu çok zaman alıyor. Haydi yaya geçidinin ilerisine yürüyüp annenin arabasının hizasından yolu karşıya koşarak geçelim” der.
3. Okul bitiminde çocukların yolu karşıya geçebilmeleri için yapılmış bir yaya geçidindesin. Tam geçmek üzereyken elinde tuttuğun gezi izin kağıdını yere düşürürsün. Rüzgar da kağıdı geçitte beklemekte olan bir aracın altına sürükler. Arkadaşın sana “Haydi git ve onu al. Yarın izin kağıtlarımızı imzalatıp geri getirmeliyiz” der.
4. İki arkadaşınla birlikte parka doğru yürürken bir yaya geçidine gelirsiniz. O anda “Kırmızı Adam” işareti yanıp sönmektedir. Arkadaşlarınızdan biri “Haydi, yolu karşıya geçmek için koşalım” der.

Seçtiğiniz senaryoyu sınıfla tartışın ve tartışmadan çıkan fikirleri tahtaya yazın.

Şu soruları sorun:

- Eğer sen bunu yaparsan ne olabilir?
- Kendini nasıl hissedersin?
- Ne diyebilirsin?
- Ne yapardın?

MODÜL 3

Tüm cevapları sıralayın ve her birini, ne kadar etkin olduğu açısından tartışın.

- Önerilen bir fikir işe yaramazsa ne yapardın?

Sınıf olarak, verilen bir durumda işe yarayacak bazı stratejiler geliştirin. Diğer senaryolar için de aynısını yapın. Eğer öğrencilerinizin yapabileceğine inanıyorsanız, onları ikiyeşerli gruplara ayırıp her birinden bir “Bizi Düşünmeye Zorlayan” senaryosu kurgulamasını ve sınıfla paylaşmasını isteyin. Daha sonra bu yeni senaryolardan bazılarını sınıfta yukarıdaki metotla işleyin.

EVDE

Hazırlık:

- “Modül 3 - Ev Etkinliği 3: Güvende Olmak İçin Kurallar”ı öğrencileriniz için çoğaltın.

Ev Etkinliği 3: “Güvende Olmak İçin Kurallar”a hazırlık

Bir ebeveynle/bakım verenle seyahat ederken bir yolu karşıya geçme hakkında konuşun.

Sorun:

- Ebeveynleriniz/bakım verenleriniz yolları karşıya geçmek için özel kurallar uygular mı?
- Bu kurallar nelerdir?
- Bu kuralları neden uygularlar?

Modül 3 - Ev Etkinliği 3: “Güvende Olmak İçin Kurallar”ı sınıfa dağıtın.

SINIFTA

Ev Etkinliği 3: “Güvende Olmak İçin Kurallar”ı analiz edip tartışın

Öğrencilerden, ebeveynleri/bakım verenleri ile geliştirdikleri/uyguladıkları kurallar hakkında tartışmalarını isteyin.

Bu kuralları, daha önce sınıfta geliştirilen kurallarla karşılaştırın.

Sorun:

- Bu kurallar aynı mıdır, farklı mıdır?
- Eğer farklıysalar, hangisi daha güvenlidir?

Yaya Güvenliği Alıştırması

Sayın Anne/Baba/Bakım Veren,

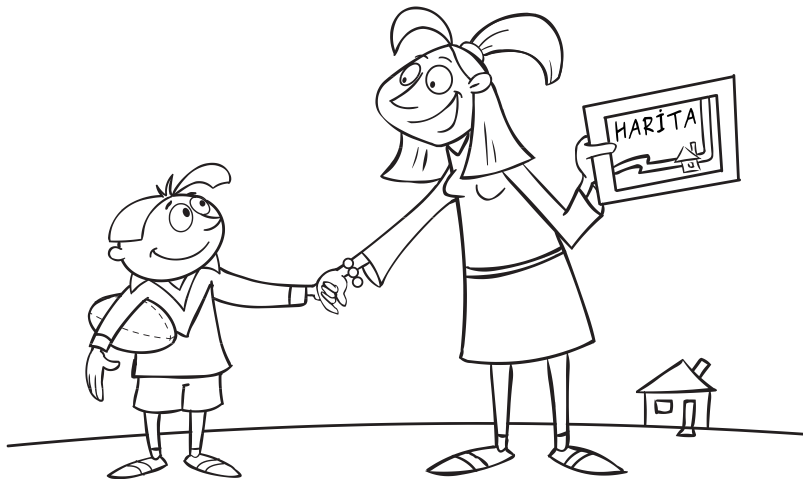
Çocuğunuz okulda yaya ve tren yolu geçitlerinden güvenli bir şekilde nasıl geçileceğini öğreniyor.

Bir yolu karşıya geçmek birçok nedenden dolayı yetişkinler için bile güç olabilir. Yaya geçidini kullanmak isteyen bir kişi geçeceği yolun genişliğini, kendi yürüme hızını ve yolu geçmek için ne kadar zamana ihtiyaç duyacağını, yaklaşan araçların kendine olan uzaklığını, bu araçların hangi hızda ilerlediğini ve ne kadar zamanda kendi olduğu noktaya varabileceğini göz önünde tutmak zorundadır.

Çocuklar sizin yaptıklarınızı örnek alarak öğrenirler. Dolayısıyla, çocuğunuzla yürürken ona iyi bir örnek olmaya ve yolu güvenli noktalardan karşıya geçmeye özen gösterin:

- Mümkün olduğunca yaya geçitlerini, trafik ışıklarının olduğu yerleri veya yayalar için tasarlanmış refüjleri kullanın.
- Unutmayın ki çocuk yaya geçitleri ancak bir görevli gözetiminde kullanıldığında yasal olarak bir çocuk geçidi görevi görür.
- Yaklaşan trafiği rahatlıkla görüyor olduğunuzdan ve sürücülerin sizi görebiliyor olacağından emin olun. Çocuklarınıza sizin trafiği rahatlıkla gözlemlemenize engel olacak etkenlerin var olabileceğinden bahsedin (örneğin, tepelik bölgeler, kıvrımlar, çalılıklar, yol ve caddelerde sürücü ve yayalara yardımcı olmak üzere bulunan çeşitli işaret ve düzenekler, park edilmiş araçlar, çöp tenekeleri, mektup kutuları.)
- Bir yaya geçidinde bile olsanız yine de trafiğin tamamen durduğundan emin olmadan yolu karşıya geçmeye başlamayın. Bu kuralı çocuğunuzun da dikkatine getirin.
- Yolu bir seferde geçmeniz mümkün olmadığı yerlerde mutlaka yaya refüjlerinde ve orta refüjler üzerinde durarak trafiğin geçişinize elverişli olacağı ana kadar bekleyin.
- Bir yolu trafik olmadığı zaman karşıya geçin. Eğer yol ortasında üzerinde bekleyebileceğiniz bir yaya refüjü yoksa yolun ortasında durmak güvenli değildir.
- Kontrollü demir yolu geçitlerinden geçmeden önce, çanların ve ışıkların durmasını ve kollu bariyerlerin kalkmasını bekleyin.

Kendi başına daha güvenli seyahat edebilmeyi öğrenmesi için (sizin yardımınızla), çocuğunuzun yaya geçitleri hakkındaki bilgi ve becerisini geliştirmeye devam etmesi çok önemlidir. Lütfen bu etkinliği çocuğunuzun eve getirdiği haritayı da kullanarak tamamlayın.

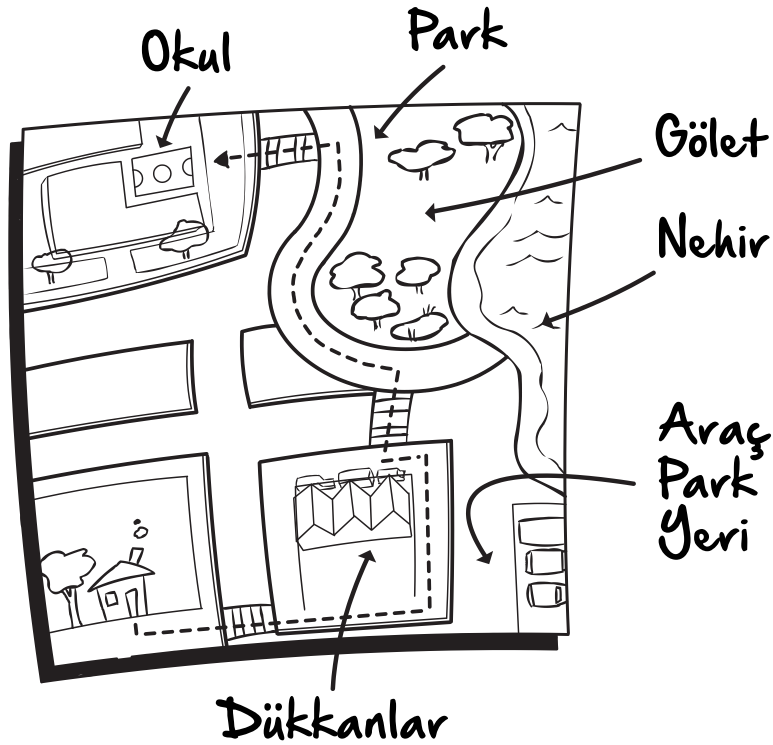
Yaya Güvenliği Alıştırması

Çocuğunuzla birlikte evinizden okula kadar yürüyüp yolu karşıya geçtiğiniz tüm noktaları ve yürüyüş güzergahınızı çocuğunuzun eve getirdiği harita üzerinde işaretleyin.

Yolu karşıya geçme noktalarını seçmede hangi gerekçelerin olabileceğini çocuğunuzla tartışın. Bu noktalarda güvenlik için konmuş işaretleri, tehlike arz eden yapıları veya durumları çocuğunuza anlatın. Daha güvenli olan geçitleri haritada işaretleyin.

Yolu karşıya geçmek durumunda olduğunuz her noktada Dur, Bak, Dinle, Düşün kuralını hatırlatın.

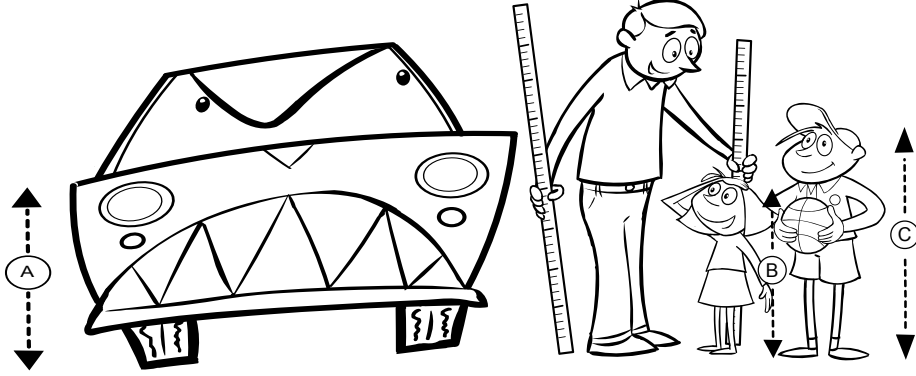
- Yolu karşıya geçmek için güvenli bir nokta bulun–trafiği rahatça görebileceğiniz ve sürücülerin sizi görebileceği bir nokta olsun.
- Kaldırım kenarında, yaya yolu olmayan yerlerde ise yolun kenarından bir adım geride DUR.
- Yaklaşan trafiği görmek için tüm yönlere BAK.
- Her yönden yaklaşan trafiğin sesini DİNLE.
- Yolu karşıya geçmenin güvenli olup olmayacağını DÜŞÜN–yolda hiç trafik olmadığı veya tüm trafik durduğu zaman
- Yolu karşıya geçerken düz bir çizgi izleyerek yürü. Yolu karşıya geçerken trafiğe BAKmaya ve trafiği DİNLEMeye devam et.

Haritalama etkinliğini _____ tarihine kadar tamamlayıp sınıfa getirin.

Sürücüler Beni Görebilir Mi?

Ad ve Soyadınız: _____

Sayın Anne/Baba/Bakım Veren,

Çocuğunuz sınıfta, trafiğe yakın yerlerde yürürken nasıl güvende olabileceğini öğrenmektedir.

Bu çerçevede şunları hatırlamakta yarar vardır:

- Boyları kısa olduğundan trafikteyken çocukları görmek genellikle zordur.
- Çocukların dikkati kolaylıkla dağılabilir ve çocuklar güvenli yürüyüş için gerekli dikkati sürdüremeyebilir.
- Çocuklar güvenli seyahat edebilmek için gerekli tecrübeye sahip değildirler. Bundan dolayı kendilerini tehlikeye atabilirler.

Çocuğunuzu güvende tutmak için aşağıdakileri yapın:

- Yola yakın yerlerde veya yolu karşıya geçerken çocuğunuzun elinden tutun.
- Ona açık ve parlak renkli giysiler giydirin ki diğer yol kullanıcıları trafikteyken onu daha rahat fark edebilsinler.

Sürücülerin çocuk olan yaları trafikte fark etmesinin ne kadar zor olduğunu açıklamak için aracınızın veya bir komşunuzun aracının ön kaportasının yüksekliğini ve aracın yan tarafındaki pencerelerin yüksekliğini ölçün.

Eğer aracınız bir aile arabası veya dört çeker bir araç ise, arka camın veya bagajın yüksekliğini de ölçmeniz önemlidir.

Bu araç kısımlarına kıyasla çocuğunuzun boyunun nasıl durduğunu işaretleyin ve çocuğunuzun boyunun, onun görülebilmesini neden zorlaştırabileceğini onunla tartışın. Çocuğunuzu sürücü koltuğuna oturtun ve onun boyuna denk gelecek şekilde diz çökün. Bir "sürücü" olarak çocuğunuzun başka çocukları görmekte yaşayacağı zorlukları ona anlatın. Boyu rahatlıkla görülmeye ve fark edilmeye elverişli olmadığı için trafik olan bölgelerdeyken bir yetişkinin elini tutmasının ne kadar önemli olduğunu ona anlatarak bu egzersizi tamamlayın.

Bu etkinlik ödevini _____ tarihine kadar okula getirin.

Derste çocuğunuzun boyu	___ cm olarak ölçülmüştür.
Aracınızın değişik parçalarının yerden yüksekliklerini kaydedin	
Ön kaporta	cm
Bagaj	cm
Pencere	cm

3

Ev Etkinliği

MODÜL

3

Güvende Olmak İçin Kurallar

Ad ve Soyadınız: _____

Sayın Anne/Baba/Bakım Veren,

Çocuğunuz okulda güvenli bir şekilde seyahat edebilmek için uygulanması gereken kuralların neler olduğunu ve bu kuralların önemini öğrenmektedir. Seyahat halindeyken, çocuklar kendilerini güvende olmadıkları durumlarda bulabilirler.

Çocuğunuzla onların güvenli şekilde seyahat etmesini sağlayacak kurallar düşünün.

Yaya Olarak

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Yolcu Olarak:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Bisiklet Sürücüsü Olarak:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Toplu Taşıma Araçlarını Kullanırken:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Bu etkinlik ödevini _____ tarihine kadar okula getirin.

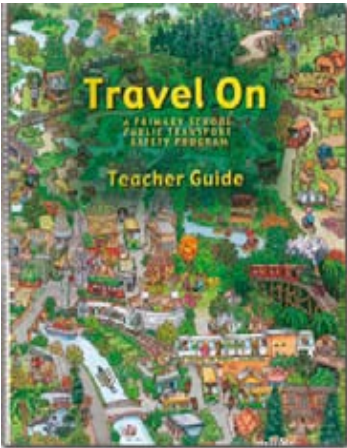
Pekiştirme Etkinlikleri

- Öğrencilerden kendi yaştlarının güven içinde oynayabilecekleri ve trafikten arındırılmış ideal bir oyun alanı tasarımlarını isteyin. Bu çalışmadan şu mesajın alındığından emin olun: yollarda ve yol yakınlarında oyun oynanması kesinlikle güvenli değildir.
- Öğrencilerden yakın çevre haritası üzerinde evlerinin yerlerini göstermelerini isteyin. Yerel haritalar bölgesel idarelerden elde edilebilir. Öğrencilerden harita üstünde değişik yaya geçitlerini göstermelerini isteyin.
- Öğrencilerden güvenli yürüyüşü teşvik eden posterler hazırlamalarını isteyin. Posterlerinde güvenli yürüyüşte trafik olan yerlere yakinken veya yaya geçitlerinden geçerken bir büyüğün elini tutmanın önemini ortaya koymalarını isteyin. Hazırlanan bu posterlerin okul girişinde veya başka herkese açık bir alanda (kütüphane veya alışveriş merkezi gibi) sergilenmesini sağlayın.
- **NOT:** Victoria Eyaleti eğitim sisteminde bu aşamaya gelindiğinde Margaret Wild ve Donna Rawlins tarafından kaleme alınmış "Önce En İyi Arkadaşlar" ("First Best Friends") ve Gwenda Smyth ve Mitch Vane tarafından kaleme alınmış "Baba, Peynir Almayı Unutma!" ("Don't Forget the Cheese, Pa!") isimli kitaplar okunur.

Trafik Güvenliği Eğitimi ile ilgili başka kaynaklara ulaşım

"Yolculuğa Devam" ("Travel On")

İlkokul çağındaki çocuklar toplu taşıma araçlarını çok ender kullandıklarından toplu taşıma ve toplu taşımayı nasıl güvenli şekilde kullanmak gerektiği konularında birinci elden çok az tecrübeleri vardır. Ayrıca bu sistemi başkaları ile paylaşmanın önemi hakkında farkındalıkları da çok düşüktür.

"Yolculuğa Devam" ("Travel On") ebeveynlerin/bakım verenlerin desteği ile sınıf içerisinde ve gerçek hayatta uygulanabilecek bir fırsat sunar. Bu kaynak çocukların güvenli ve sorumlu bir seyahat davranışı geliştirmelerine ve toplu taşımacılığa olan yaklaşımlarına yardımcı olacaktır.

Detaylar için: www.metlinkmelbourne.com.au

Cadde Panoraması ("Street Scene")

RACV kaynağı öğretmenlerin trafik güvenliği eğitimi modüllerini tamamlayıcı bir kaynaktır.

Polis Yardımı

Düzenlenebilecek etkinlikler hakkında size yardımcı olabilecek en yakın polis şubesi ile iletişime geçin.

Ek
Ödev

3

MODÜL

3

Trafik İşaretleri

Ad ve Soyadınız: _____

Aşağıdaki trafik işaretlerinden herhangi biriyle karşılaştığınızda, o işaretin altındaki kutuyu (✓) ile doldurun ve o işareti hangi tarihte gördüğünüzü yazın.

☐ _____

☐ _____

☐ _____

☐ _____

☐ _____

☐ _____

☐ _____

☐ _____

☐ _____

☐ _____

☐ _____

☐ _____

☐ _____

☐ _____

☐ _____

☐ _____

ETKİNLİKLER

- Arabada sorumlu bir yolcu olmak
- Otobüste sorumlu bir yolcu olmak

Anahtar Fikirler:

- Emniyet kemeri donanımı bulunan araçlarda, yolcuların emniyet kemerlerini uygun şekilde takmaları gerekir.
- Bir araç keskin dönüş yaptığında, aniden durduğunda ya da bir cisme çarptığında yaralanmaları engellemek için yolcuların uygun şekilde emniyet kemeri takmaları gerekir.
- Toplu taşıma araçlarında yolcular mümkün olduğunca oturarak seyahat etmelidir.
- Ayakta durmaları gerekiyorsa, bir korkuluk veya koltuk koluna tutunmaları gereklidir. Çocuk yaştaki yolcular için en güvenli yer arka koltuktur.
- Rahatsız edici davranışlar başkalarının güvenliğini olumsuz yönde etkileyebilir.
- Yolcuların en güvende incekleri kapı kaldırım tarafındaki kapıdır. Bu kapı “**güvenlik kapısı**” olarak bilinir.
- Yolcuların araca binmek için kapıya doğru hareket etmeden önce toplu taşıma araçlarının durmasını beklemeleri gerekir.

Sözcük

Dağarcığı:

- Emniyet kemeri
- Bebek koltuğu, Çocuk koltuğu
- Güvenlik kapısı
- Yolcu
- Kaldırım kenarı
- Yol kenarı
- Paralel park

Öğrencilerin Hedef Kazanımları:

- Değişik tip emniyet kemeri ve çocuk koltuğu sistemlerini tanıyabilme
- Hareket halinde olan bir araç içerisindeyken emniyet kemeri *takmamanın* veya çocuk koltuğunda bağlanmış *olmamanın* olası sonuçlarını kavrama
- Emniyet kemerinin nasıl kullanılacağı ve ayarlanacağını kavrama ve uygulama
- Bazı yolcuların davranışlarının başkalarının güvenliğini nasıl olumsuz etkileyebileceğini kavrama ve açıklayabilme
- Yolcu olarak seyahat ederken güvenli ve saygılı davranışların neler olabileceğini sıralayabilme ve bu davranışları uygulayabilme

ETKİNLİK

ARABADA SORUMLU
BİR YOLCU OLMAK

BU MODÜL AŞAĞIDAKİ KONULARLA BAĞLANTILIDIR: (VELS)

Fen

- Fen bilgisi

Bedensel, Bireysel ve Sosyal
Öğrenim:

- Sosyal ilişkiler kurma

SINIFTA

Emniyet kemerlerinin
yolculara nasıl bir
güven sağladığını
tartışın

Aşağıdakileri sorun:

- Yolcu ne demektir?
- Yolcu olarak seyahat ederken kendilerinin ve araç içindeki diğer insanların daha güvende olduğundan emin olmak için ne yapabilirsiniz? (Örneğin, emniyet kemerlerini gerektiği gibi kullanın; çocuk koltuğu kullanın; mümkün olduğu takdirde arka koltukta oturun; sürücünün dikkatini dağıtmayın.)
- Ailenizdeki kişiler arabada seyahat ederken ne tür emniyet tedbirleri alırlar? (Örneğin, emniyet kemeri, bebek koltuğu veya çocuk koltuğu kullanma gibi.)
- Yolcular neden emniyet kemeri takmalıdır?
- Farklı boy ve kilodaki yolcular için emniyetli şekilde bağlanma neden farklı olmak zorundadır?

Güvenli bir yolcu olmak ile ilgili bazı kuralların “Modül 3 Etkinliği: Kurallar” isimli etkinlikte daha önce tartışıldığını hatırlayın.

Boy ve kilosu nedeni ile okul çağındaki bir çocuğun emniyet kemerini gerektiği şekilde kullanabilmesi için yükseltici çocuk koltuğuna ihtiyacı olabileceğini açıklayın.

Öğrencilerden aile fertlerinin araç içerisinde ne tür güvenlik tedbirleri aldıklarını anlatan birer resim yapmalarını isteyin. Ne tür bir emniyet sisteminin kullanılması gerektiğinin bir yolcunun yaşına göre değil boyuna ve ağırlığına bağlı olarak belirlendiğini açıklayın. Bu resim çalışmalarını sınıftaki trafik güvenliği köşesinde sergileyin.

Emniyet kemeri ve çocuk koltuğu kullanımı ile ilgili olarak 29/2013 sayılı “Emniyet Kemeri Yasası”ndan da faydalanabilirsiniz:

<http://www.mahkemeler.net/birlestirilmis/29-2012.doc>

Bir araca binmek ve o araçtan inmek için kullanılacak 'güvenlik kapısı'nı belirleyin

Bir oyun düzenleyerek öğrencilerden araç içerisinde seyahat eden sorumlu yolcu rolünü canlandırmalarını isteyin. Sınıfta bazı sandalyeleri araç içerisindeki oturma düzenine göre dizin.

Oyun sırasında ve sonrasında sorun:

- Araca binmek ve araçtan inmek için kullanılabilecek en güvenli kapı hangisidir? (Kaldırım tarafındaki arka kapı) Neden bu kapı en güvenli kapıdır? (Yolun bir tarafına paralel park edilmiş bir araçta bu kapı trafikten uzak olan kapıdır ve ayrıca çocukların arka koltukta seyahat etmesi daha güvenlidir)
- Başka çocuklara araçlara binmeleri ve araçlardan inmeleri için yardım ediliyorken beklemek için güvenli yer neresidir? (Araçın yanındaki boşluk/doğa şeridi veya kaldırım)

Aile bireylerinin art arda bir araçtan inmesi hakkında konuşun. Öğrencilerinize, sürücünün başkalarına, örneğin yaşı daha küçük bir kişiye, yardım etmesi gerektiği durumlarda nerede durmaları gerektiğini sorun ve bu konu hakkında tartışın. Dikkatleri dağılabileceğinden ve tehlikede olabileceklerinden yaşı en küçük olanların bir araçtan en son inmeleri gerektiğini söyleyin.

'Güvenlik kapısı' yoluyla girip çıkmayı oynayın.

YAKIN ÇEVREYİ KEŞFEDİN

Hazırlık:

- Okul sınırları yakınında, ama okul içinden açıkça görülebilir bir yerde, kaldırım kenarına park edilmek üzere bir araba ayarlayın. Bu etkinlik için öğrencilerin okul alanını terk etmeleri gerekmiyor.

'Güvenlik kapısı'nı kullanarak bir araca güvenli bir şekilde binmek ve inmek için gereken prosedürü tartışın

Öğrencileri park halindeki aracı açıkça görebilecekleri okul alanına götürün. Onlardan aşağıdaki terimlerin ne anlama geldiğini belirlemelerini isteyin: Kaldırım, kaldırım kenarı, yol, yol kenarı, yolcu tarafı, sürücü tarafı, ön kapı, arka kapı.

"Güvenlik kapısı"nın (kaldırım tarafındaki kapı) hangi kapı olduğunu ve nedenini tartışın.

"Güvenlik kapısı"nın en yakınındaki koltukta başka bir yolcu olduğu durumda arabadan çıkmak gerekiyorsa neler yapabileceklerini tartışın. (Binerken oturan yolcunun üzerinden tırmanabilir ve aracın yanında bekleyebilirler. İnerken diğer yolcunun araçtan inmesini bekleyebilir ve sonra araçtan çıkabilirler.)

SINIFTA

Hazırlık:

- Oyuncak bir araba ve o arabaya sığan oyuncak bir bebek bulun. Emniyet kemeri olarak kullanmak için ayrıca bir lastik bant veya şeride ihtiyacınız olacak.

Emniyet kemeri kullanmamanın ne gibi sonuçlar doğurabileceğini tartışın

Emniyet kemeri kullanmamanın ne gibi sonuçlar doğurabileceğini keşfetmek için oyuncak bir araba ve arabaya uyan küçük oyuncak bir bebek ile bir deney tasarlayın.

Öğrencilerden, bebek emniyet kemeri ile bağlanmış değilken arabanın bir cisme çarpması halinde ne olacağını tahmin etmelerini isteyin.

Arabayı duvar ya da katı bir cisme, bu çarpışmanın bebek üzerindeki etkisine vurgu yaparak çarpın. Bu çarpışmanın sonuçlarını tartışın.

Bebegi bir 'emniyet kemeri' ile bağlayın (lastik bant veya şerit kullanın) ve öğrencilerden bu kez ne olacağını tahmin etmelerini isteyin. Yine, bebeğe ne olduğunu belirterek, aracı bir cisme çarpın.

Öğrencilerden, emniyet kemerinin araç fren yaparken veya bir çarpışma sırasında yolcuları nasıl koruduğu hakkında bazı sonuçlara varmalarını isteyin.

ETKİNLİK

OTOBÜSTE SORUMLU
BİR YOLCU OLMAK

BU MODÜL AŞAĞIDAKİ KONULARLA BAĞLANTILIDIR: (VELS)

**Fiziksel, Bireysel ve Sosyal
Öğrenme–Kişilerarası Gelişim:**

- Sosyal ilişkiler kurma

**Fiziksel, Bireysel ve Sosyal Öğrenme–
Yurttaşık Bilgisi ve Uygulaması:**

- Toplumsal katılım

Dil Bilgisi:

- Konuşma ve dinleme

SINIFTA

Hazırlık:

- Öğrenciler okula otobüsle seyahat ettiklerinden bu etkinliği bir gezi öncesi veya ders yılının başlarında gerçekleştirmek daha iyi olabilir.

**Otobüsle seyahat
etmeyi tartışın**

Kaç öğrencinin otobüsle seyahat ettiğini sorun–okul veya başka geziler için.

Güvenli seyahat edebilmek için ne gibi kuralların olduğunu sorun ve tartışın. Daha sonra aşağıdaki konular üzerinde fikirler geliştirin ve bunları tahtaya yazın:

- Otobüs içinde–Örneğin, öne bakacak şekilde koltukta oturmak, okul çantaları koltuklar arasındaki koridorda olmayacak şekilde muhafaza etmek, eğer ayakta (tutamaklara tutunarak) seyahat etme zorunlu olursa didişmemek.
- Otobüs dışında–Örneğin, otobüsü kaldırım kenarından uzak güvenli bir noktada beklemek, otobüse nasıl binilip otobüsten nasıl inilmesi gerektiğini bilmek, otobüsten indikten sonra yaya geçidinden geçmeden önce otobüsün yeterince uzaklaşmasını beklemek–hiçbir zaman bir otobüsün önünden veya arkasından geçerek yolu karşıya geçmeyi tercih etmeyin, çünkü yaklaşan trafiği göremeyeceksiniz.

Tahtaya otobüs seyahati için gereken güvenlik kurallarının bir listesini yazın.

MODÜL 4

Otobüslerde güvenli sehayat etmenin yollarını belirleyin

Öğrencilerden, güvenli bir şekilde otobüse binmeyi, otobüsteyken oturmayı, otobüste ayağa kalkmayı ve otobüsten inmeyi sınıfta canlandırmalarını isteyin. Bu canlandırmayı yapmak için sınıfta sandalyeleri otobüsün koltuklarını andıracak şekilde dizin ve şoför rolünü oynayacak bir öğrenci seçin. Geriye kalan öğrenciler ise yolcu rolünü oynasın. Öğrencilere onlara ait olan eşyaları güvenli bir şekilde otobüste muhafaza etmenin yollarını ve eğer varsa otobüste de emniyet kemerlerinin kullanılması gerektiğini anlatın. Ayrıca otobüs güvenlik kurallarına uymamanın olası sonuçlarını da tartışın. “_____ zaman bizler güvenli yolcular olmuş oluruz.” diyen bir sınıf posterini hazırlayın ve öğrencilerin boş yeri tamamlamak için önerdikleri cevapları kaydedin.

YAKIN ÇEVREYİ KEŞFEDİN

Hazırlık:

- Okul otobüslerinden birinin sabah servisinden sonra okulda kalmasını veya öğleden sonra servisinden önce erken bir vakitte hazır bulunmasını sağlayın. Bu etkinlik otobüsle yapılacak bir gezi günü de gerçekleştirilebilir. Birçok otobüs şirketi, otobüs güvenliği eğitimi konusunda yardım etmeye hazırdır.
- Birçok kırsal kesim okullarında “Otobüs Kaptanları” veya “Otobüs Arkadaşları” atanmıştır. Bu fırsattan yararlanarak bu konuda yapılacak çalışmalara yardımcı olunmasını sağlayın.

Okul otobüsü durağında, güvenli olarak otobüse binmeyi ve otobüsten inmeyi prova edin

Bir otobüs durağında ne yapılması gerektiğini gösterin ve tartışın:

- Yola göre nerede beklenmelidir?
- Güvenli şekilde nasıl otobüs beklenir?

Otobüse bindikten sonra ne yapılması gerektiğini gösterin ve tartışın:

- Bir koltuk bulun ve oturun.
- Boş koltuk kalmadığında ne yapılmalıdır?
- Okul çantaları ve diğer eşyalar nereye konmalıdır?
- Ayağa kalkmak için öncelikle otobüsün tamamen durmasını bekleyin.

Otobüsten nasıl inileceğini gösterin ve tartışın:

- Trafikten uzak olmak için nerede durulması gerekir?
- Otobüsten indikten sonra yaklaşan trafiği görebilmek için otobüsün yeterince uzaklaşmasını beklemek neden önemlidir?
- Yolu karşıya geçmeden önce otobüsün ayrılmasını beklemek gerektiğini—eğer bir yaya geçidi varsa, yolu karşıya geçmek için mutlaka o yaya geçidinin kullanılması gerektiğini—vurgulayın.

Ebeveynlerin/bakım verenlerin çocuklarını okuldan ararken veya onları okula bırakırken otobüs duraklarından uzak noktalarda durmaları gerektiğine dikkat çekin. Böylelikle yaklaşan veya uzaklaşan otobüsleri engellememiş olurlar. Ayrıca, çocukların yolu karşıya geçmek zorunda kalmamaları için ebeveynler/bakım verenler araçlarını yolun otobüs duraklarının olduğu tarafına park etmelidirler. Öğrencilerin otobüse binme ve otobüsten inme provası yapmalarını sağlayın.

SINIFTA**Hazırlık:**

- “Otobüs Durağında” (“Doing the Bus Stop”) videosunu izleyin.

**“Otobüs Durağı
Dansı” ile eğlenin!**

“Otobüs Durağında” (“Doing the Bus Stop”) videosunu kullanarak öğrencilerin “Otobüs Durağı” dansını öğrenmesini ve okul toplantıları sırasında bu dansı sergilemelerini isteyin.

EVDE**Hazırlık:**

- “Modül 4 - Ev Etkinliği 1: Güvenli Bir Yolcu Olmak”ı sınıf için çoğaltın.

**Derste “Ev Etkinliği
1: Güvenli Bir Yolcu
Olmak”ı dağıtın**

“Ev Etkinliği”ni sınıfa dağıtın ve öğrencilerden bu etkinliği ebeveynleri/ bakım verenleri ile birlikte tamamlamalarını isteyin.

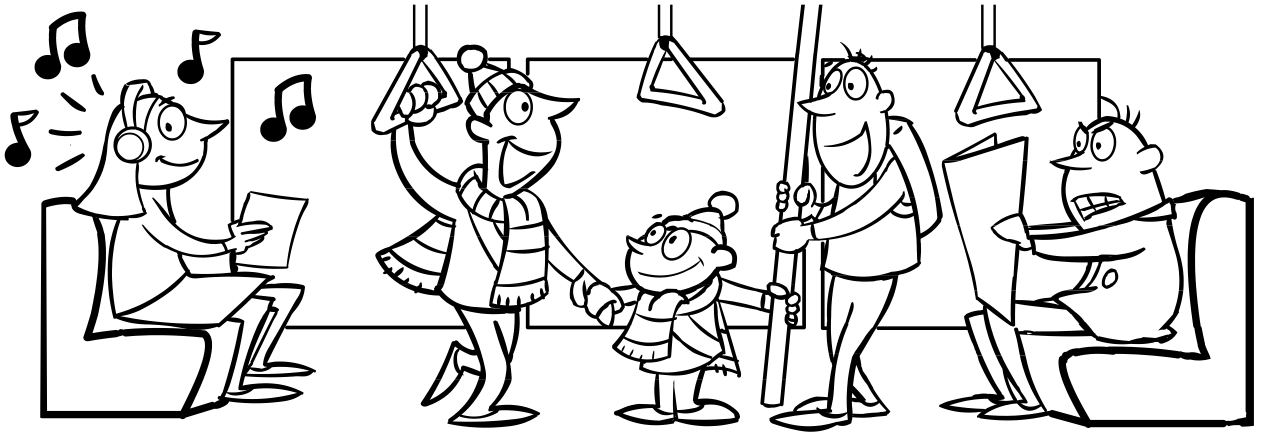
Güvenli Bir Yolcu Olmak

Sayın Anne/Baba/Bakım Veren,

Çocuğunuz okulda yolculuk esnasında nasıl daha güvenli ve sorumlu bir yolcu olabileceğini öğrenmektedir.

Siz bu çabaya nasıl yardımcı olabilirsiniz?

Çocuğunuz sizin nasıl davrandığınızı gözlemleyerek öğrenir. Bundan dolayı lütfen güvenli ve sorumlu yol kullanıcıları olarak seyahat edin.

Arabada:

- Her zaman emniyet kemerini kullanın.
- Tüm yolcuların emniyet kemerlerini doğru şekilde kullandığından emin olun.
- Diğer yol kullanıcılarına bağırmayın ve onlara kötü davranmayın.
- Aracınızı sürmeye odaklanın ve dikkat dağıtan her şeyden uzak durmaya çalışın.
- Çocuklarınıza onların araç içindeki hangi davranışlarının sürücünün dikkatini dağıtabileceğini anlatın.
- Aracınızı kullanırken vücudunuzun tümüyle araç içinde olmasına dikkat edin.
- Çocuğunuzdan ısrarla aracınıza binerken ve aracınızdan inerken kaldırım kenarını veya yürüyüş yolu tarafını kullanmasını isteyin–Kaldırım tarafındaki arka kapı “güvenlik kapısı” olarak bilinir.
- Aracınızla bir park yerinde durduğunuzda, çocuğunuzdan sizin ona ne yapması gerektiğini söyleyene veya ona yardım edene kadar sizi beklemesini isteyin.

Otobüste/Trende:

- Araç içerisinde hareket halindeyken çocuğunuzun oturur halde kalması veya ayakta durması gerekiyorsa bir koltuğa veya tutamağa tutunması gerektiği konusunda ısrarcı olun.
- Diğer yolculara karşı saygılı ve anlayışlı olun.
- Araçtan dışarıya hiçbir şey atmayın.
- Koltuklar arasındaki koridorda yolcuların eşyalarının bulunmamasına dikkat edin. Çantaları koltuk altına veya kucağınıza koyun.

Lütfen çocuğunuzun aşığıda verilen güvenli bir yolcu olma konusundaki etkinliği tamamlamasına yardımcı olun ve bu ödevini belirtilen tarihte okula getirmesini sağlayın.

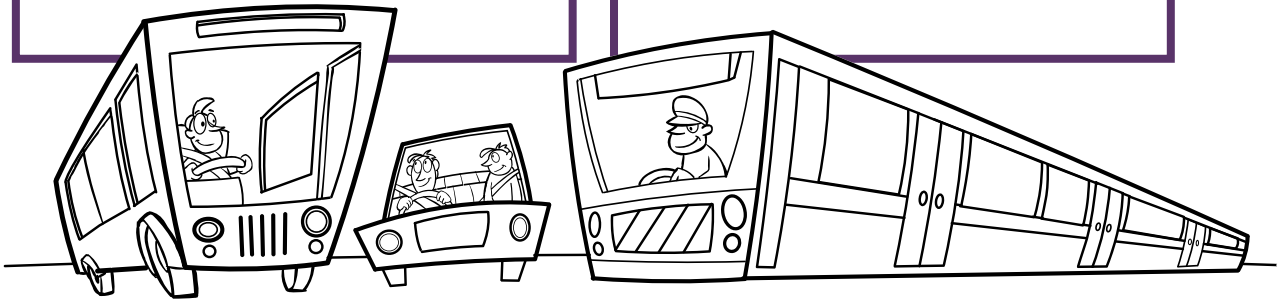
Güvenli Bir Yolcu Olmak

Ad ve Soyadınız:

Bir arabada seyahat ederken nasıl güvenli/sorumlu bir yolcu olabilirsin? Bir otobüste seyahat ederken nasıl güvenli/sorumlu bir yolcu olabilirsin? Aşağıdaki karelerin içine kendinin güvenli/sorumlu bir yolcu olarak ne yaptığını gösteren çizimler yap ve açıklamalar yaz.

_____ zaman güvenli
bir araba yolcusu olmuş olurum.

_____ zaman güvenli
bir otobüs yolcusu olmuş olurum.

Aşağıdakileri uygulayın:

ARABA YOLCUSU İKEN:

- Arabaya binerken ve arabadan inerken “güvenli kapıyı” kullan.
- Emniyet kemerini doğru kullan.
- Sürücünün dikkatini dağıtacak hareketler yapma.
- Sürücüye yardımcı ol.
- Vücudunun tamamını araç içinde tut.

OTOBÜS/TREN YOLCUSU İKEN:

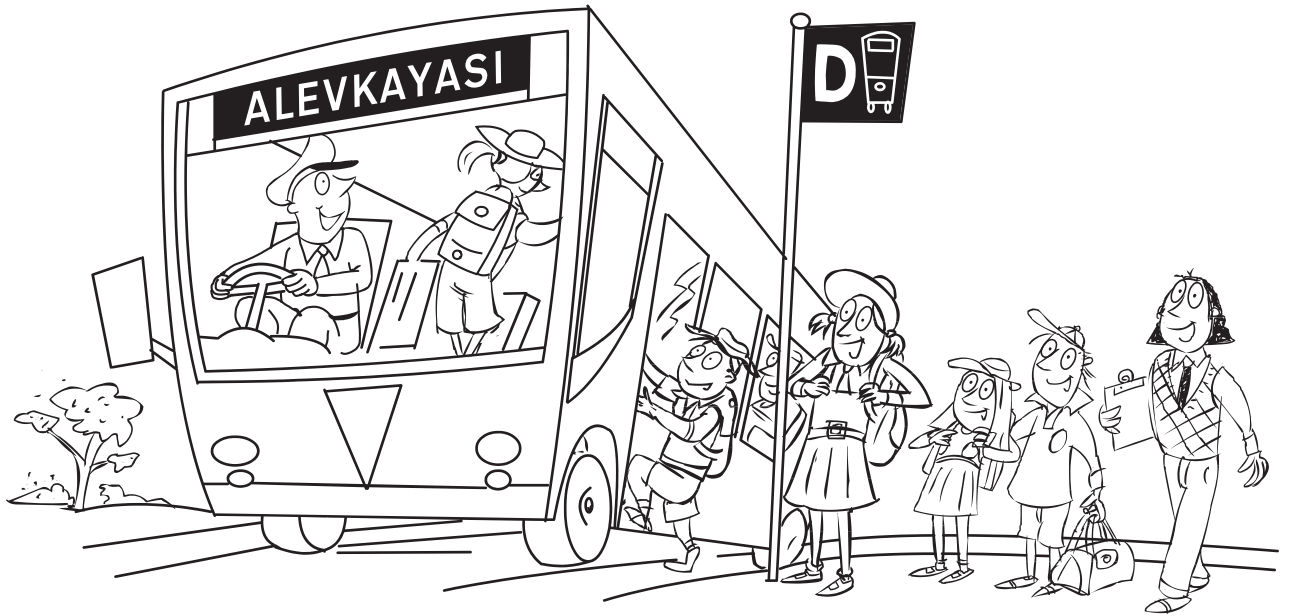
- Yoldan/raylardan yeterince uzakta bekle.
- Otobüste/trende hareket halindeyken otur veya bir koltuğa tutun.
- Eşyalarını güvenli bir yere koy.
- Otobüse/trene binmeden ve otobüsten/trenden inmeden önce otobüsün/trenin tamamen durmasını bekle.
- Diğer yolculara karşı saygılı ve anlayışlı ol.

Bu etkinliği _____ tarihine kadar tamamlayıp okula gönderin.

Etkinlik: Sorumlu Bir Yolcu Olmak

Geziler sırasında otobüslerdeyken öğrencilerden derste öğrendikleri trafik güvenliği ile ilgili davranışları sergilemelerini isteyin.

Otobüs şirketinden bir temsilcinin okulunuzu ziyaret edip otobüs yolcu güvenliği konusunda öğrencilere konuşma yapmasını sağlayın.

Trafik Güvenliği Terimleri Listesi

Kazazede - Trafik apışması sonucu ölen veya ciddi yaralanan kişi

Çocuk yaya geçidi - Sadece uyarı bayrakları kullanıldığında aktif olan okulun yakınındaki yaya geçidi

Çarpışma - Trafikte mal kaybına ve/veya insan hayatına/sağlığına zarar gelmesine neden olan olay

Dikkat dağıtıcı etken - Konsantrasyon ve dikkat azaltan şey

Ölüm/Kayıp - Trafikte bir çarpışma sonucu yaşamın sonlanması

Patika - Dar bir yürüyüş yolu

Kuvvet - Gövdenin uygulama yönünde ivme kazanması

Sürtünme - İki yüzeyin birbirleri üzerine gelerek ters yönlerde hareket etmesi sırasında oluşın kuvvet

Sera gazları - Sera etkisine katkıda bulunan tüm atmosferik gazlar

Tehlike - Trafikte riske veya zarara neden olabilecek tüm etkenler

Kavşak - İki veya daha fazla yolun birleştiği yer

Bordür - Yolun kenarındaki beton dudak

Kaldırım - Yolun kenarında yükseltilmiş beton kenar

Orta blok - İki kavşak arasındaki yol bölümü

Yaya - Yürüyerek seyahat eden kişi

Yaya geçidi - Yayaların yolu geçmesine yardımcı olmak için trafik sinyalleri veya uyarı işaretleri gibi araçların olduğu yol üzerinde çizilerek belirlenmiş nokta

Toplu taşıma - Tren, tramvay, okul otobüsleri gibi araçlar kullanılarak insanların çoklu taşındığı seyahat biçimi

Emniyet kemerleri/Çocuk koltukları - Bir arpışma/ani fren sırasında her yaşta insanın araç içinde veya araç dışına savrularak zarar görmesini veya başkalarına zarar vermesini önlemek için tasarlanmış gereçler

Yol - Yol kullanıcıları tarafından seyahat etmek için kullanılan kamu alanı

Trafik işaretleri - Yol kullanıcılarını yönlendiren yoldaki yatay ve dikey işaretler

Trafik travması - Bir arpışma sonucu yaşanan ciddi yaralanma veya çok

Güvenlik kapısı - Arabanın kaldırım tarafındaki (sol) arka kapısı

Ciddi yaralanma - Bir kişinin hastaneye götürölmesini gerektiren yaralanma

Paylaşılan yollar - Yayalar ve bisikletliler gibi değişik seyahat biçimlerini seçen insanların ortak kullandığı yollar

Hız - Katedilen mesafenin harcanan zamana bölünmesi ile elde edilen sayı (mesafe/zaman)

Dur, Bak, Dinle, Düşün - Bir yayanın yolu karşıya geçerken kullanması gereken sistematik bir kural

Durma mesafesi - Bir sürücünün herhangi bir nedenden dolayı aracını durdurması gerektiğini kavramasından başlayarak aracı durana dek katettiği mesafe

Trafik biçimi - Örneğin, yürüme, bisiklete/motosiklete binme, araç kullanma, toplu taşıma araçlarını kullanma gibi değişik seyahat biçimleri

Trafik sinyalleri/tabelaları - Bir ışık, tabela veya herhangi bir sinyal gibi trafiği kontrol etme ve yönetme veya yol kullanıcılarını bilgilendirme için kullanılan gereç

Kenar - Bir yolun en ucu, sınırı

Araç - Araba, tren, tramvay, otobüs, motosiklet veya bisiklet gibi insanların ve ihtiyaç maddelerinin bir yerden başka bir yere taşınmasını sağlayan alet

Zebra yaya geçidi - Yol yüzeyine çizilen kalın beyaz çizgilerle gösterilir. Genellikle “yürüyen ayaklar” tabelaları ile veya yanıp sönen sarı/turuncu ışıkla belirtilir.

Faydalı İnternet Siteleri

TAC - www.tacsafety.com.au

VicRoads - www.vicroads.vic.gov.au

Victoria Police - www.police.vic.gov.au

Department of Education & Training - www.education.vic.gov.au

Department of Infrastructure - www.dtpli.vic.gov.au

RACV - www.racv.com.au

Metlink - www.metlinkmelbourne.com.au

Kidsafe - www.kidsafe.com.au

Australian Transport Safety Bureau - www.atsb.gov.au

Trafikte Kazasız Yaşam Derneği (Trafik Güvenliği Eğitimi) - www.trakayad.org/tge

© 2017 TRAKAYAD

